

S P A Z I A L I S M O

J E R O E N B U L K

Beste Jeroen Bulk,

‘...leuke vondsten...vlot geschreven. ...weet mooi spanning op te bouwen en de aandacht vast te houden. Toch geven we het niet in boekvorm uit, daarvoor is het te mager.’ – 4 juli 2005, *Uitgeversmaatschappij Ad. Donker bv.*

‘Helaas moet ik u meedelen dat wij geen mogelijkheden zien voor publicatie. Ons voornaamste bezwaar is een tekort aan affiniteit met de stijl waarin het werk geschreven is.’ – 9 september 2005, *Uitgeverij Podium bv.*

‘We hebben uw werk met veel belangstelling gelezen maar moeten u tot onze spijt meedelen dat wij het niet geschikt achten voor publicatie, althans niet bij onze uitgeverij.’ – 15 september 2005, *Em.Querido's Uitgeverij b.v.*

Met vriendelijke groet,

0.	VOORWOORD	4
1.	GAT IN DE BEGROTING	5
2.	DE TEERLING IS GEWORPEN	12
3.	HET BEGRIJPEN – DEEL I	20
4.	THE GLOBAL VILLAGE	31
5.	BREIN	40
6.	KATERS	49
7.	AUW !!	60
8.	ALLES HAT EIN ENDE NUR DIE WURST HAT ZWEI	70
9.	HET BEGRIJPEN – DEEL II	85
10.	THE PLOT THICKENS...	90
11.	EN WAAROM OOK NIET ?	99

0. VOORWOORD

Ik weet iets wat iedereen weet. Zoiets moet je delen!

Een waarschuwing voor de lezer: er komt in dit boek hoegenaamd *geen* seks voor.

Een tip voor de lezer: voor het beste effect, lees dit boek in 1 keer uit. Zo dik is het niet.

1. GAT IN DE BEGROTING

Van ananassen en kroketten.

‘Hoe bedoel je, *wat bedoel je?*’ De vertwijfeling in Mac zijn blik sprak boekdelen. Het was zo’n blik die mensen hebben als ze in hun optiek een van de meest elementaire dingen op aarde uitleggen en de te onderwijzen persoon vervolgens matglazig blijft kijken. Zoals een boekhouder het verschil tussen debet en credit aan een kunstenaar probeert uit te leggen, of zoals een kunstenaar een boekhouder duidelijk wil maken, waarom ‘licht met al zijn aspecten’, zijn medium is.

De account manager met wie Mac zijn briefing-sessie had, kwam niet bijster pienter over. Iemand die het matglas had uitgevonden. Een spreekwoordenhusselaar. Loef het anker, strijk het roer. Het schaap van de rekening.

Mac was daarbij niet de meest gestructureerde leermeester ter wereld en zijn ogen stonden meestal ten hemel geslagen. Als ze tenminste niet fonkelden.

Joris kreeg het nu op zijn beurt te kwaad. Hij wilde antwoorden met ‘‘Hoe bedoel je, *hoe bedoel je, wat bedoel je?*’’ Maar Joris kon misschien niet bijster pienter overkomen, het ontbrak hem niet aan sociale vaardigheden en hij besloot dan ook wijselijk om een ‘‘ach-sodemieter-op-situatie’’ te vermijden.

In plaats daarvan schraapte hij zijn overgebleven moed bij elkaar, haalde diep adem en zei, ‘Ik snap niet waarom het museum voor Italiaanse kunsten gebaat is bij een reclame campagne waarin de Mona Lisa, zittend op een aantal ananassen, in haar ondergoed, centraal staat.’

Mac slikte even en zei, ‘Niet?!’

‘Nee.’

‘O.K. Probeer ik het op een andere manier uit te leggen. Wat is er saaier dan kunst?’

‘Lastig. Even denken. Een zondagsmis, mijn stropdas, spruitjes. Nee, de minister-president !’

‘Retorische vraag Joris. Hoewel ik blij ben dat je dat van je stropdas nu ook zelf inziet.’

‘Er is namelijk niets saaier dan kunst,’ vervolgde Mac. ‘Maar dat is mijn mening. Er zijn echter mensen die er bij zweren. Maar die komen toch wel naar een museum. Wat onze opdracht is, is om die mensen, die op het randje van de culturele afgrond staan, een duwtje in de rug te geven. Zodat, waar ze eerst nog niet gehinderd door enig cultureel besef commerciële stations afzaptten, ze zich nu druk gaan maken of ze niet eens een programma met meer diepgang moesten gaan kijken. Totdat ze zover zijn dat ze, op een zonovergoten zaterdagmiddag, niet meer lekker op een bootje door de grachten gaan varen met wat flessen rosé, maar, dat ze zich gedwongen voelen om een bedompt museum in te gaan. *Dat* is onze opdracht,’ besloot Mac zijn betoog.

‘Maar de Mona Lisa denk je dat hij het wat zal vinden?’

‘Natuurlijk. Maak je toch niet druk. Ik ken die jongen al jaren. Ontzettend aardige vent maar je moet hem af en toe wat peper in zijn hol duwen.’

Joris ging zich zorgen maken over Mac’s hang naar het rectale maar besloot dit van zich af te zetten. Zonder dat hij zich er van bewust was, trok hij een gezicht alsof hij in zijn onderbroek op een aantal ananassen was ging zitten en liep het kantoor uit.

Mac merkte dat tevreden op en dacht, ‘Dit gaat werken!’

4 dagen eerder. Hugo staarde uit het raam van zijn kantoor naar de Keizersgracht en dacht onwillekeurig aan die foto waarin palmbomen aan de Amsterdamse grachten gephotoshopped waren.

Het was alweer een aantal jaren geleden dat hij de positie van directeur van het museum voor Italiaanse kunsten aanvaard had. Hij had intussen zijn zaakjes aardig voor elkaar. De bedrijfsvoering geprofessionaliseerd, de beveiliging op orde, de subsidiepot vol, af en toe een expositie en een prettig aantal bezoekers per jaar. Ook zijn persoonlijke leven liep op rolletjes. Een vrouw, twee kinderen, genoeg geld om niet na te hoeven denken bij wat ze deden.

Dit waren voor Hugo de momenten in zijn leven dat hij zich een tikje onrustig begon te voelen. Hij was altijd al een beetje een peinzer geweest.

De onrust die hij op dit moment voelde, had niet met zijn eigen persoon te maken, maar met het kunst- en cultuurbeleid van de huidige regering. Boze tongen uit het Haagse beweerden dat de lekkende subsidiekraan gerepareerd zou worden, dan wel dat de leidingen omgelegd zouden worden.

‘Nee, ik heb het gisteren gehoord bij een feestje van mijn vader,’ zei zijn secretaresse met onvervalst Haags accent.

Hugo draaide zich om en zei, ‘Borrelpraat toch zeker?’

Hij mocht haar wel. Sophie was een fascinerende combinatie van ordinair, classy en intelligentie zonder ambitie. Iemand die bij de opening van een expositie in een stijlvol mantelpakje charmant glimlachend een glas witte wijn met de genodigden kon drinken en op een ander moment ongegeneerd aan haar rechterkuit kon zitten krabben.

‘Er werd absoluut behoorlijk gedronken. Sterker nog, als ik zo toch naar de Febo loop, zal ik dan wat voor je meenemen?’

‘Hebben ze aspirine?’ zei Hugo, die terug wilde naar het pijnlijke onderwerp van bespreking.

‘Hoe dan ook,’ vervolgde ze, ‘een vriend van mijn vader is een hoge ambtenaar bij het Ministerie van OCenW. Beetje een billenknipper maar geen onaardige vent. Na een paar drankjes kon hij het niet laten om wat nieuwtjes op tafel te leggen. Dat van de minister had ik altijd al vermoed maar dat van de subsidie was nieuws voor me.’

‘De minister?’

Ze lachte. ‘Ik maak grapjes van je.’

Dat gebeurde hem nu altijd. Hugo was een onvervalste naïeveling.

‘Het idee is om de subsidie voor musea te baseren op het aantal bezoekers dat ze binnen krijgen.’

‘Wat een typisch geval van bureaucratische stupiditeit,’ zei Hugo met oprechte verontwaardiging. Kwaad worden zat niet in zijn aard. ‘Subsidie is er nu juist om kunst en cultuur bij de mensen te brengen. Hoe krijg je nu mensen binnen als je geen geld hebt om je museum in te richten. Het zou juist andersom moeten zijn. Als je zoveel bezoekers hebt om jezelf te kunnen bedruipen, zou je géén subsidie moeten krijgen.’

‘Dus als je veel bezoekers binnenhaalt, zou je geen subsidie moeten krijgen en als je geen bezoekers binnenhaalt, omdat niemand zich interesseert voor datgene wat je biedt, moet je wel subsidie krijgen, zodat je nog meer kan bieden van waar niemand zich voor interesseert?’

‘Je weet best wat ik bedoel,’ knarste Hugo.

‘Kroketje?’

De binnenzak van Mac trilde. Hij pakte zijn telefoon en las: ‘‘Ff hapje eten. 8 u Ysbrkr?’’ Hij glimlachte en sms’te terug. Hugo noemde dat de kunst van het weglaten. Mac vond het een aandoenlijke poging van een 35-jarige om bij te blijven.

Mac was altijd wel in voor een hapje maar een hapje met Hugo riep bij hem bijzonder prettige gevoelens op. Hapje werd met hem al gauw ook een drankje en op een of andere manier raakten ze nooit verveeld van elkaars gezelschap. Het was niet alleen omdat Mac veel kon praten en Hugo goed kon luisteren. Om onbekende redenen was er altijd sprake van een kettingreactie van conversatiestof. Vonken van inspiratie die elkaar onstaken en alleen met stikstof gedoofd konden worden. Of door de norse dame achter de bar, die de krukken demonstratief op zijn kop zette.

Hugo, punctueel als hij was, zat er al twee biertjes. Mac kwam gemaakt gehaast binnen, schudde Hugo hartelijk de hand en zei, ‘Hoestnou?’

Ze kenden elkaar al 15 jaar. Sinds ze allebei in Amsterdam waren gaan werken. Het was onduidelijk via wie ze elkaar hadden leren kennen maar het ‘‘iedereen is 7 relationele stappen verwijderd van de Paus’’ principe, zal zeker op zijn gegaan. Beiden hadden op dit moment in ieder geval geen behoefte om de Paus te ontmoeten.

‘Eentje er naast?’ zei Mac, terwijl hij zich al naar de bar draaide om 3 bier te bestellen. ‘Even inhalen,’ zei Mac druk naar zijn sigaretten voelende. ‘Zo’n tranentrekkende, dood paard duwende, draak van een dag achter de rug. Je kent Joris toch? Komt vandaag weer binnen met ‘‘ik heb een probleem’’. Ik had hem gevraagd te kijken naar het portfolio van klanten dat ik wil overnemen van die club in zuid. Prachtig aantal klanten. Sluit goed aan bij onze branchekennis.

Komt hij terug met argumenten van instabiele omzetten, eenmalige opdrachten, shoppers, weleudifofodqrrroptprt[r#%.....?'

Hugo's gedachten dwaalden af naar zijn druppelende subsidiekraan. Zich een beetje schamend dat hij nu eens een keer geen luisterend oor was, vermande hij zichzelf en zei, 'Luister Mac, ik heb een probleem.'

Mac was niet de koning van subtiliteit maar dit was voor hem toch een begrijpelijke hint om een luisterend gezicht te trekken.

Toen Hugo uitgesproken was, zei hij, 'Dus als je veel bezoekers binnenhaalt, zou je geen subsidie moeten krijgen en als je geen bezoekers binnenhaalt, omdat niemand zich interesseert voor datgene wat je biedt, moet je wel subsidie krijgen, zodat je nog meer kan bieden van waar niemand zich voor interesseert?'

'Kroketje,' pruttelde Hugo.

'Wat?'

'Nee laat maar.'

'OK, even serieus,' zei Mac. 'Je kunt twee dingen doen.'

Het was een klein moment. Een stipje op de tijdbalk die Hugo heette. Maar een onuitwisbaar stipje.

Het gemak waarmee de doorgaans niet luisterende, warrige, grote sprongen makende Mac, zijn situatie niet alleen aandachtig aanhoorde maar ook nog analyseerde, ontleedde en terugkoppelde, deed hem eens te meer beseffen dat hij zijn vriend niet begreep.

Hij begreep hem wel maar hij begreep zijn type mens-zijn niet. En als Hugo ergens een hekel aan had, dan was het wel daaraan. Nog geeneens zo zeer dat hij iets niet begreep maar meer het feit dat hij het niet kon plaatsen. Dat er geen haakje op zijn mentale kapstok voor was.

Ook bij niet-abstracte dingen had hij behoefte aan een kapstok. Het was geen fobie maar hij hield van een aantal praktische dingen. Sleutels hier, paspoort daar, portemonnee daar. De voorliefde voor zijn kapstok ten aanzien van abstracte zaken, had ook meer een praktische achtergrond dan iets anders. Het schiep een zekere ordening en rust in zijn leven. Geconfronteerd met nieuwe situaties kon hij gemakkelijk terugvallen op een haakje en onbewust de juiste reactie toepassen. Het maakte hem zeker niet inflexibel. Dingen mochten gerust van één haakje naar een ander haakje verschuiven en er waren genoeg haakjes op de kapstok. Het maakte hem wel bijzonder snel in het leren van nieuwe dingen. Voor elk nieuw ding werd een haakje gemaakt en het werd vervolgens snel opgehangen en geanalyseerd door zijn plek ten opzichte van de andere haakjes te bepalen. Daarna hing het daar veilig, om er handig vanaf gehaald te worden als de tijd daar was.

Hij had nog geen haakje voor het Mac type - voor zover dit al bestond – kunnen plaatsen. Zelfs niet na 15 jaar. Gevoelsmatig wist Hugo dat dit type 180 graden op zijn eigen type stond maar juist daardoor kon hij het niet op zijn kapstok kwijt.

Het kleine moment dat Hugo zojuist had, deed hem besluiten er een punt van te maken dit type te leren begrijpen en op zijn kapstok te hangen. Hij beseftte niet dat hij hiermee zichzelf zou leren begrijpen.

2. DE TEERLING IS GEWORPEN

En meel verstuift.

Mac werd wakker in zijn blauwe kamer en keek niet naast zich. Was hij wakker geworden in zijn roze kamer dan had hij naast zich gekeken. Het gebeurde nogal eens dat hij met meer thuis kwam dan waar hij mee weg was gegaan. Dit gebeurt de meesten van ons dagelijks maar dan beperkt dit zich tot balpennen.

Niet dat hij er naar op zoek was, het gebeurde gewoon. Mac was een aantrekkelijke man maar zeker geen nekverrekker - zijn mannen dat ooit? Hij had zwart halflang haar wat hij naar achteren kamde zodat het golvend weer terugveerde. Nonchalant netjes. Toen hij de 25 gepasseerd was en zijn levensstijl zich onder zijn huid ging ophopen, was hij bakkebaarden gaan dragen. Zijn kapper raadde hem dit aan omdat het zijn gezicht langer en dus minder bol zou maken.

Ook al gebeurde het gewoon, hij liet het ook gebeuren. Het laten gebeuren is geen actieve participatie een daardoor hoefde hij zich ook nooit schuldig te voelen. Een theorie die goed werkte voor hem. Naar eer en geweten behandelde hij zijn logees altijd met alle mogelijke vormen van respect.

Deze ochtend hoefde hij aan niemand anders respect te tonen dan aan zijn eigen lichaam. Het hapje eten met Hugo was - niet verrassend - uit de hand gelopen en hij had al een bang vermoeden dat hij niet fris op zou staan. Op zulke avonden ging hij liever in zijn blauwe kamer slapen. 's Ochtends rustiger voor de ogen.

Mac was ongeveer wel overal in zijn huis wakker geworden. Op het biljart, in bad, in de wijnkelder (tijdens het uitzoeken van een laatste flesje), midden op de drempel van de voordeur (bijna gehaald). Vreemd genoeg nog nooit op zijn bank, daar had hij de rust niet voor.

Hij had een groot huis. Toen de omzet van zijn reclamebureau de 10 miljoen voorbij was gegaan had hij besloten zichzelf te trakteren. Sommige mensen trakteren zichzelf op een leuke nieuwe gadget of een vakantie. Mac had dezelfde dag nog het voorlopig koopcontract getekend van een vrijstaand huis vlak bij de Amstel. Hij vond de verkopers vreemde twijfelaars dat ze niet direct een definitief koopcontract tekenden.

Zijn accountant legde hem dit later uit en ook wat hij precies allemaal getekend had. Het had hem meer hoofdpijn opgeleverd dan hij nu had en besloot dat hij maar 2 dingen hoefde te onthouden. 1. Een huis kopen is hetzelfde als een huis huren alleen betaalt de overheid de helft van je huur en 2. Als hij een telefoontje zou krijgen van zijn accountant dat de rente was gestegen: in paniek raken.

Hij kleepte zich aan en ging naar kantoor. Ondanks de staat van zijn gestel voelde hij zich goed. Hij had de vorige avond uitermate scherp naar zijn vriend geluisterd en hem van goede raad voorzien. Daarnaast was het nog maar half elf.

Om elf uur was Mac op kantoor. Voordat hij uitstapte, had hij eerst nog even in de achteruitkijkspiegel gekeken. Ten eerste om te kijken wat dat geluid toch was geweest en ten tweede om zijn winning smile vast te zetten. Hij mocht dan niet de meest consequente baas zijn, een inspirator was hij wel. Altijd als hij met opgeheven hoofd, vastberaden tred en zijn winning smile het kantoor binnen kwam lopen, ging er een golf van gemengde emoties door de vertrekken.

De emoties die op de golf bleven drijven waren die van bewondering en enthousiasme. Zo ook vandaag.

‘4 bier, 1 fles wijn en een cognac. Wel gegeten,’ zei Claire met een glimlach.

‘En voor enen in bed,’ antwoordde Mac die een koffie en een warm ham-kaas croissantje in zijn hand had. Claire, de receptioniste, wist precies hoeveel Mac de avond te voren gedronken had, op basis van het ontbijt dat hij meenam. Dit liep van deze onschuldige variant tot koude pizza met cola. In dat geval ging hij meestal voor 4 uur weer weg.

‘Nog iemand gebeld?’

‘Ik was het wel van plan maar ik had het veel te druk met de telefoon opnemen.’

‘Heel goed, heel goed,’ zuchtte Mac.

‘Hugo!’ zei Claire in een vlaag van geestelijke verlichting.

‘Ah, wat wilde hij?’

‘Hij komt vanmiddag langs. Hij klonk erg druk en moest je per se vandaag spreken.’

‘Hoe laat komt-ie?’

‘Om twee uur.’

‘Prima,’ zei Mac en liep door naar zijn kantoortje.

Die nacht was Hugo vol thuis gekomen. Niet alleen door het gebodene in de Ysbrkr maar ook vol van zijn – of liever gezegd Mac’s - tactiek om meer bezoekers in zijn museum te krijgen.

Zoals je vroeger uit school kwam, vol met verhalen en gebeurtenissen, waar je niet mee kon wachten om ze aan je moeder te vertellen. Driftig proberend niets te vergeten, fietste je zo snel als je kon naar huis en nog voordat je je jas uit had, kwam de stortvloed al.

Hij herkende dit nu ook bij zijn eigen kinderen en kwam tot de conclusie dat hij al net zo goed als zijn moeder op de juiste momenten, ‘aha’ en ‘ja echt?’ kon zeggen. Woorden herhalen deed ook wonderen, had hij ontdekt. ‘Een sneeuwbal !...Wel heb je ooit’

De gordijnen waren al dicht toen hij thuiskwam maar hij zag nog een reepje licht naar buiten vallen. Zijn hart ging sneller kloppen – hij vond het altijd erg fijn als zijn vrouw nog wakker was als hij thuis kwam van een avond uit – en hij probeerde onhandig morrelend zijn fiets op slot te zetten. Het sleuteltje viel ergens in het donker. ‘Die vind ik morgen wel. Wie steelt er nou een fiets midden in de nacht,’ besloot hij dapper.

‘Hé, was het gezellig?’

‘Ja, erg gezellig, en uitermate nuttig.’ Hugo merkte dat hij toch iets meer op had dan hij had gedacht. Je merkt dat pas als je met iemand praat die niet of minder gedronken heeft. Het blijft een verrassend ontvullend effect. Zoals je, in de auto ongegeneerd in je neus kan zitten peuteren en opeens ziet dat er iemand met exact dezelfde snelheid naast je rijdt. Of als je een hele goeie dag hebt, je voelt je koning, je kijkt in de spiegel en ziet een puist in wording op je kin.

Hugo besloot zich hier niet door uit het veld te laten slaan en ging op zijn praatstoel zitten. Marleen ging op haar luisterstoel zitten.

Ze hield van deze momenten. Niet alleen omdat ze weer de Hugo zag van wie ze 7 jaar geleden was gaan houden maar ook omdat ze zichzelf herkende. Ze waren in heel veel opzichten identiek maar soms ook complete tegenpolen. Zelfs na 7 jaar moest of de één of de ander tot de conclusie komen dat ze toch weer een nog niet in kaart gebracht stukje van elkaars ziel waren tegengekomen.

Marleen werkte bij Europol. Ze was meester in de rechten – strafrecht – maar besloot het advocatenkantoor waar ze werkte, te verruilen voor een baan die wat meer praktische kanten had. Praktisch in de zin van minder theoretisch. Ze kon zich nu storten op internationale misdaadpraktijken die een spoor van B.V.'s en andere rechtspersonen achter lieten. Praktisch ook met het oog op de kinderen. Goede arbeidsvoorwaarden, 32-urige werkweek en grotendeels normale en voorspelbare werktijden.

Hugo en Marleen waren zoals dat heet, een prima stel. Niet uit elkaar te slaan. Leuke vrienden om zich heen. Allebei een goeie baan en twee schatten van kinderen die ze het addergebroed noemden. Meisjes van 4 en 6 jaar oud. Hugo in het bijzonder, was daar niet ontevreden mee. Het betekende dat hij in de toekomst niet op zondagochtend zijn nest uit hoefde om een hele zwerm voetballende jongens naar een uitwedstrijd in Appingedam te rijden. Daarnaast komen dochters nog eens langs nadat ze het huis hebben verlaten.

‘HOEVEEL?’ Hugo trok wit weg.

‘Dat is wat het ongeveer opbrengt, ik bedoel kost,’ herstelde Mac zich. ‘Het is maar een ball park figure’.

‘Is het een, uit-na-3-slagen of een home run, ball park figure?’ vroeg Hugo.

‘Je bedoelt een New York Metz of een honkbalclub Appelscha ball park figure,’ zei Mac die beeldspraak serieus nam.

‘Whatever,’ zei Hugo.

‘Het hangt natuurlijk helemaal van jezelf af. Je kunt gaan voor een reeks advertenties in een paar regionale bladen, ondersteund door mailingcampagnes, maar je kan natuurlijk ook voor de meer attractieve media gaan zoals radio en tv. In beide gevallen moet je wel rekening houden met periodieke exposure. Want, zoals je weet, herhaling.....’

‘Dus ergens tussen absurd en astronautisch,’ onderbrak Hugo hem.

‘Dat zijn jouw woorden. Kijk, het moet uit de lengte of de breedte komen. Of je verhoogt de prijs van de toegangskaartjes of je zorgt dat je meer kaartjes verkoopt. Het eerste is gevaarlijk als je de prijselasticiteit onderschat en het tweede moet je pas doen als je een goeie cost-benefit analysis hebt gemaakt.’

Mac had onlangs een MBA gekocht in Lausanne en daar waren spontaan wat dingen aan zijn mistige brein blijven kleven. Waarschijnlijk omdat hij bijna elke avond met alle op een dood spoor geraakte managers was gaan stappen in het bruisende Lausanne. Dit had tot gevolg dat hij elke ochtend, tijdens de colleges, aan het dommelen was. Hiermee stond zijn onderbewustzijn volledig open voor het absorberen van allerlei handige vaktermen welke te gebruiken waren in elke willekeurige sales pitch.

‘Ik zal die cost-benefit analysis eens eventjes op je ham-kaas croissant zakje maken,’ zei Hugo.

‘Kaartverkoop 4 ton. Gaat af 1 ton huur. Gaat af 2 ton salarissen. Gaat af operationele kosten. Dan nog een potje maken voor onvoorziene dingen, een potje voor dingen die je niet aan ziet komen, een potje voor dingen die uit de lucht komen vallen en een potje voor calamiteiten en het is schoon op.’ Zijn pen eindigde in een klodder gesmolten kaas.

‘Oud-Hollandse oppotziekte,’ wierp Mac tegen.

‘Het *moet* natuurlijk wel schoon op, anders krijg je het jaar daarop minder subsidie,’ verdedigde Hugo zich.

‘Een poreuze cirkel.’

‘Wat?’

‘Nee, niks,’ zei Mac. ‘Ik moest even aan Joris denken. Maar het is dus niet verwonderlijk dat de subsidiemethodiek op de helling gaat.’

‘Daar gaat het niet om. Zij maken de regels en ik speel mee.’

‘En zij veranderen de regels midden in de wedstrijd.’

‘Precies.’

‘En das niet eerlijk.’

‘Peip, peip, ollah,’ zei Hugo.

Ze barstten in lachen uit. Ze hadden altijd al hetzelfde gevoel voor humor gehad. Toen ze elkaar net leerden kennen hadden ze een omdraaiperiode. Elke Frans die ze tegenkwamen, werd steevast tot zijn frustratie Snarf genoemd. Als Frans vroeg of Hugo dan Oguh heette, schamperde Mac, ‘Nee, Hogu natuurlijk.’ Snarf droop af. Hugo beheerste het tot in de puntjes en kon het lied van Calimero achterstevoren zingen. Ze misten die meligheid.

‘Luister,’ hervatte Mac. ‘Je moet toch iets. Als de subsidie aan de kaartverkoop wordt gekoppeld, krijg je minder subsidie dan nu. Ergo minder geld om meuk aan te schaffen en weer minder kaartjes. Voor je het weet, verdien je minder dan je vrouw.’

‘Doe ik al.’

‘Oeps.’

‘Geeft niet. Ik hoef tenminste niet dat pokkeneind naar Den Haag te rijden.’

‘Je moet het spel dus blijven spelen en gewoon meer kaartjes verkopen. Meer kaartjes, meer subsidie, meer meuk, meer free publicity, meer kaartjes. En voor je het weet koop je het Rijksmuseum.’

‘En de kost gaat zeker voor de baat uit, mijnheer de
MBA.’

‘En dat doet hij waarde vrind !’

3. HET BEGRIJPEN – DEEL I

Smurven zijn niet voor niks blauw!

‘Eikel!’

‘Sorry?’ kraakte het door de speakers.

Marleen bloosde maar gelukkig niemand die het kon zien. Ze was op weg naar Den Haag, in de auto van de staat zoals ze het noemde. In een vlaag van verstandsverbijstering had ze bij haar sollicitatiegesprek een lease-auto bedongen.

Ze was toen, zoals altijd, veel te laat van huis gegaan. Iets wat nooit echt handig is als je in dit Legoland tijdens het spitsuur op de A4 wilt bewegen. Ze vroeg zich af waarom de periode dat 3 miljoen auto’s van 8 tot 11 gemiddeld 50 rijden, spitsuur heette. Ze vroeg zich ook af waar al die ophef over luchtvervuiling toch vandaan kwam. Als iedereen gemiddeld 50 kilometer per uur rijdt, is het toch volslagen onmogelijk om er veel brandstof doorheen te jagen.

Dat waren niet de gedachtes die ze had toen ze gejaagd in de file stond. Op dat moment was ze voornamelijk gepreoccupeerd met het verzinnen van zoveel mogelijk ziektes en andere verwensingen. En als ze daar niet mee bezig was, dacht ze ‘had ik de trein maar genomen, dan weet je tenminste zeker dat je 3 uur onderweg bent’.

Marleen had een hartgrondige hekel aan het openbaar vervoer. Desgevraagd proclameerde ze dat het haar enig leek om gebruik te maken van iets wat vertrekt van een plek waar je niet bent, op een tijd die je niet uitkomt, om vervolgens via de langste route van die plek waar je niet was naar een plek te gaan waar je niet wilt zijn, en aan te komen op een tijd die je niet bevalt.

Maar, voegde ze daar vergoelijkend aan toe, je bent natuurlijk wel volledig uitgerust als je twee uur staand hebt doorgebracht tussen mensen met klamme regenjassen die naar natte hond stinken en luidkeels met hun vrienden in een Nokia zitten te praten of erger, mensen die met een oortelefoontje in het luchtledige kletsen waardoor je niet weet of je met een in zichzelf pratende gek met een jaarkaart te maken hebt of niet.

Als Marleen zich een beetje in een hoek gedreven voelde, flapte ze er allerlei dingen uit waar ze later zowel trots op was als spijt van had.

Zo ook op het sollicitatiegesprek.

Toen ze eindelijk van de A4 Den Haag in was gereden kwam ze in een rode golf terecht. Ze was nu al 15 minuten te laat en begon het erg warm te krijgen in haar mantelpakje. Een seconde later kreeg ze het zo mogelijk nog warmer toen ze bijna iemands achterbak met haar bumper geopend had. Je kunt als eerste optrekken, maar dan moet je wel vooraan staan.

Op dat moment besloot ze een sluiproute te nemen. Ze sloop met gierende banden links naast haar voorganger die voor het rode stoplicht opgesteld stond om rechtdoor te gaan. Toen het groen werd, sloeg ze rechtsaf voor deze auto waarvan de bestuurder niet wist of hij een vinger op moest steken of medelijden met haar moest hebben. De bestuurder twijfelde omdat Marleen in Amsterdam vaker met dit bijltje had gehakt. Als ze haast had of per ongeluk verkeerd opgesteld stond, vouwde ze stevast een hele grote plattegrond open, legde die op het stuur waarna ze dan met vertwijfelde blik beurtelings op de kaart en verontschuldigend om zich heen keek.

In dit geval keek Marleen oprecht vertwijfeld. De eerste voorwaarde waar je aan moet voldoen als je een sluiproute kiest, is dat je bekend bent met de omgeving. Als je niet aan de eerste voorwaarde kan voldoen, moet je in ieder geval voldoen aan de tweede voorwaarde en dat is een plattegrond bij je hebben.

De derde voorwaarde is dat je kaart moet kunnen lezen. Marleen kon bijzonder goed kaart lezen. Deze kwaliteit komt echter niet volledig tot zijn recht als je een kaart van Amsterdam bij je hebt.

Na een aantal keren gehoord te hebben gekregen: ‘links, rechts, bij het bruggetje met die bomen rechtdoor, dan weer rechts bij het viaduct - of is het een brug, nou ja daar nog maar eens vragen’, besloot ze een taxi te nemen.

Deze aanwijzingen werken misschien in Wales bij het plaatsje

Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogoch - hetgeen zoveel betekent als dat het ligt bij kerk van Marie in de holte van de witte hazelaar bij de krachtige borrelbron en de kerk van Tysilio bij de rode grot - maar niet in Den Haag.

Toen ze bij Europol arriveerde, was ze drie kwartier te laat en ze besloot het in principe maar op te geven. Op de vraag waarom ze zo laat was - ‘was je verdwaald?’ - antwoordde ze dan ook met een krachtig: ‘Ik was geenszins verdwaald. Er was absoluut sprake van enige verwarring over hoe de omgeving zich ten opzichte van mij gesitueerd had, maar verdwaald, zeker niet.’

Ze realiseerde zich dat ze hiermee definitief haar eigen glazen had ingegooid en zette het volledige gesprek in deze toon voort. De mensen bij Europol zagen dit alles als een perfecte match met het profiel van de kandidaat die internationale misdaadorganisaties helpt oprollen en boden haar de baan aan.

‘Maar nu ik meer in Den Haag heb rond gereden dan menig Hagenees wil ik graag met de auto komen.’

En daar zat ze nu. Een fijne middenklasser, automaat – tegen een muisvoet van het filerijden – compleet met cd-wisselaar, mp3-speler en car-kit.

Het was haar collega die “Sorry?” door de speakers riep toen ze “Eikel!” gilde tegen een abrupt remmende voorganger. Toen ze zelf op de rem trapte, vlogen de lege sigarettenpakjes, koffiebekers, vruchtensapjes, servetjes en pennen door de lucht. Een echte damesauto.

‘Sorry, ik had het niet tegen jou, maar tegen die anderedie auto voor me,’ draaide Marleen.

Haar collega galmde, ‘Hoe laat ben je op kantoor? Er staat iets te gebeuren!’

Hugo had een dag vrij genomen. Dat deed hij wel vaker. Hij schiep er ongemeen plezier in, omdat het hem aan spijbelen deed denken. Hij had vroeger op school nooit gespijgeld. Hij kwam zelfs nooit te laat op de lessen. Twee keer was hij wel te laat gekomen op de middelbare school. De eerste keer was de leraar te laat, de tweede keer ging de les niet door. Hij was beide keren uitermate in zijn nopjes.

Als je het DNA van Hugo zou ontrafelen, zou je een vooralsnog onontdekt Calvin-gen tegenkomen. De drager van het Calvin-gen is eigenlijk ziek. Als Hugo zijn ziektekostenpolis erop nageslagen had, zou hij gezien hebben dat dit niet gedekt was.

Het gen van Hugo manifesteerde zich op de meest uiteenlopende plekken en tijdstippen. Hij kon bijvoorbeeld niet lunchen. Het gen weerhield hem niet om substantiële hoeveelheden rijkelijk belegde pistoletjes tot zich te nemen. Maar dan wel achter zijn bureau. Hij kon slecht uit lunchen gaan. In zijn positie moest dit wel regelmatig gebeuren. Zolang er gedurende de lunch over zaken gesproken werd ging het wel.

Maar als het lunchen om het lunchen was, zat hij ongemakkelijk op zijn stoel te schuiven. Bij de vraag, ‘‘Koffietje toe?’’ zei hij dan ook altijd, ‘‘Nee, ik moet weer verder’’. En dat deed hij dan ook. Elk uur dat hij op zijn werk doorbracht, moest naar zijn gevoel aan werken worden besteed. Niet dat hij een man van de prikklok was. Hij werkte tenslotte graag en ook vaak ’s avonds thuis, maar zijn gen verbood hem gewoonweg niet 100% productief te zijn.

Door deze houding was hij exemplarisch voor zijn medewerkers maar hij was wel de laatste om te horen dat iemand een relatie binnen kantoor had gekregen of andere in zijn ogen triviale zaken. Gezellig buurten tijdens werktijd zat niet in zijn gen. Het zoog energie uit hem.

Zomaar een dagje vrij nemen, was Hugo zijn manier om zijn gen uit te dagen maar dat was vandaag niet de reden. Hij moest nadenken. Ondanks de serieuze taak die voor hem stond, kon hij het toch niet laten om een speldenprikje naar zijn gen uit te delen. Het was niet ‘‘zijn dag’’ maar hij bracht de kinderen naar school. Voor Hugo toch weer een reden om zich lichtelijk druk te maken – hij moest tenslotte wel op tijd komen.

Elke keer als hij zijn kinderen naar de basisschool bracht moest hij onwillekeurig aan zijn eigen lagere schooltijd denken. Hoe ongemakkelijk en tegelijkertijd hoe sterk hij zich voelde. Nooit onderdeel van de groep maar altijd met één of twee zorgvuldig geselecteerde andere enkelgangers. Hij was zich nooit bewust geweest van het feit dat hij daarmee altijd een bijzondere plek in had genomen. Onbewust wist hij dit waarschijnlijk wel. Hij was zich wel altijd bewust van het feit dat hij proefwerken moest halen en over moest gaan. Waar zijn oudere broer vaak daadkrachtig door hun ouders toegesproken moest worden, ging Hugo uit eigen beweging achter de boeken zitten. Dat verdomde gen.

Weer thuis aangekomen, opende hij tijdens het ontbijt de post van gisteren. Normaal gesproken kwam hij nooit aan de brieven van Marleen maar deze van het Centraal Justitieel Incassobureau kon hij niet weerstaan.

73 kilometer per uur, binnen de bebouwde kom. Dat maakte hem weer vrolijk. Druktemaker. Hij had Marleen er wel eens op aangesproken. Als ze bij de Albert Heijn in de rij voor de kassa stonden, moest zij altijd overschakelen naar de rij die ogenschijnlijk sneller ging. Ze had een bijzonder scherp oog waarmee ze geroutineerde van knoppenzoekende cassières kon onderscheiden maar ze hield geen rekening met de wet van de remmende voorsprong. Zoals klanten met niet afgewogen groenten of met weigerende pin-passen. Hij was eigenlijk al lang blij dat er dingen waren waarin ze verschilden.

‘Terzake,’ dacht Hugo. Hij zette een dubbele espresso en ging uit het raam staren. Zijn favoriete denkhouding. Niet terzake moest hij weer terugdenken aan zijn lagere schooltijd en zijn gen. Waarom dat nergens bij horen en je toch sterk voelen. Waarom jezelf in controle voelen en toch die constante onzekerheid. Waarom conformeren en je ook afzetten. Waarom je druk maken over hoe mensen over je denken en tegelijkertijd je niet druk maken over andere mensen. En waarom soms wel. Had hij een tegen-gen dat tikkertje speelde met het Calvijn-gen. Jij bent hem?

Hij had het zijn hele leven al gehad. Altijd onzeker over wat hij wel en niet zou kunnen en toch altijd gedaan waarvan hij niet zeker wist of hij het wel kon. Geen enkele van de scholen die hij had doorlopen, had enig probleem opgeleverd. In zijn werkzame leven was hij van staffunctie naar leidinggevende functie, van niet-commercieel naar commercieel gerold, om vervolgens directeur te worden van een museum. Voorwaar geen sinecure.

Maar altijd omgeven met de grootst mogelijke twijfel. Als hij de film van zijn leven nu zou stoppen, zou het een ‘happy ending’ hebben en toch vroeg hij zich af waarom het in de volgende scène, weer goed zou gaan.

Hij dacht aan zijn grote beslissing om het rochelende subsidiemonster weer nieuw leven in te blazen. Om het voortbestaan van het museum en al zijn schatten en werknemers zeker te stellen. Hij dacht ook aan zijn grote wens voor het museum.

Hugo was niet bijzonder bevlogen met de Italiaanse kunsten. Hij kon kunst in het algemeen waarderen maar zag er ook zeker de relativiteit van in. Zijn besluit om ja te zeggen op het aanbod om directeur te worden, was geboren uit het feit dat zijn tegen-gen ‘tikkie’ had gezegd.

Er was wel een stroming binnen de Italiaanse kunsten die zijn hart gegrepen had. Het Spazialisme, de avant-gardebeweging van Fontana, midden jaren 40. Deze beweging probeerde zich te bevrijden van het tweedimensionale vlak van een schilderij en benaderde kunst vanuit het verstand. Dat maakte het Calvijn-gen blij.

Hugo zelf vond het voornamelijk gewoon mooi. Hij hield van de manier waarop de kunstenaars door middel van het aanbrenge van gaten, ruimte probeerden te creëren.

Zijn grote wens was om een werk van Fontana of, indien het budget anders wilde, eentje van Dova, Crippa of Bacci te bemachtigen. Misschien wel een hele Spazialisme-sectie, op termijn.

Nog maar een dubbele espresso. Hugo staarde weer uit het raam terwijl hij zijn handen aan zijn mok warmde. Hij zette de afgelopen dagen op een rijtje. De grote wens, het subsidiebeest, de exorbitante kosten voor de reclamecampagne, het gen, het mens-type Mac, zijn onzekerheid, zijn overwinningen, zijn vrouw, zijn kinderen en

de André van Duin-parodie op het smurfenlied – ‘Kunnen jullie door een waterkraan? Dat gaat jou geen donder aan!’

Waar komt inspiratie vandaan? Volslagen onduidelijk. De chaostheorie zegt dat je willekeurig welk geordend geheel kan ontleden en tot de conclusie zal komen dat er chaos aan ten grondslag ligt. Chaos is waarschijnlijk de bron van inspiratie. Waar de eerste overpeinzingen van Hugo uitermate samenhangend waren, was de smurfenparodie de vonk van chaos die de inspiratie deed ontvlammen. Alles klopte nu opeens voor Hugo. Hij voelde zich de Highlander nadat hij Kurgans hoofd had afgehakt.

Toen Hugo Mac's kantoor verlaten had, was Mac direct aan de slag gegaan. Het ontbrak hem nooit aan vertrouwen in de goeie afloop van een sales pitch.

Hij besloot een rondje te maken door het kantoor.

‘Joris, ga jij wel eens naar een museum? Schilderijen kijken en zo.’

‘Nou nee, eigenlijk niet.’

‘Waarom niet?’

‘Tsja, goeie vraag. Maar ik denk dat jij het antwoord al weet.’

‘Ja, hè, hè. Maar ik wil het graag van jou horen.’

‘Toegankelijkheid zou ik zeggen. Ik heb altijd het gevoel dat ik een feestje binnen ben gewandeld waar ik niet voor uitgenodigd ben, dat alle hoofden zich omdraaien en dat daarna het geanimeerde gesprek eerst doodvalt en dan op een heel laag pitje doorpruttelt.’

Mac besloot dat deze kopbal te makkelijk was en liep door naar Claire.

‘Komt dat in mijn nieuwe taakomschrijving?’ was haar antwoord.

‘Nee, ik ben gewoon benieuwd naar je gedachten.’

‘Viezerik!’

‘Kom op. Even serieus,’ spoorde Mac haar aan.

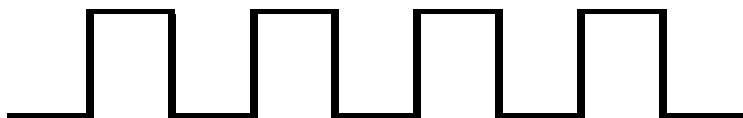
‘Ik vind het hele gedoe inderdaad nogal serieus. Hoe vaak heb jij een schilderij gezien waar iemand lachend neer is gezet. Het is ook wel te begrijpen. Dat poseren is geen lolletje. Ik heb laatst nog voor een fotograaf geposeerd en toen moest ik...’

‘Dank je,’ onderbrak Mac haar vlug.

Hugo zette vlug een driedubbele espresso, pakte pen en papier en ging zitten. De smurven der chaos hadden een extra haakje aan zijn kapstok getimmerd. Hij tekende dit:

Start _____ Stop

‘Dat is het leven’, mompelde hij. ‘Tenminste als je dood bent. Of als je in Almere woont. Een goed begin. In ieder geval 20,000 van Start gekregen.’

‘Maar dit is het werkelijke leven,’ prevelde hij verder.

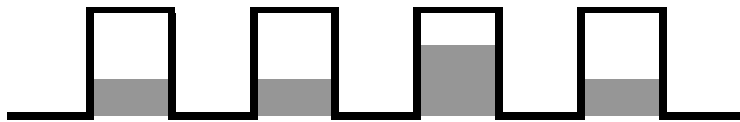
‘Een goed vervolg. Neem een kanskaart. Elk gat is een kans. Een kans of een verleiding. Een verleiding of een risico. Een risico of een onontdekt ding. Een onontdekt ding of een verlangen.’ Hij tekende verder.

‘Het Mac-type vult de gaten op. Hij moet zijn mond opentrekken als er een stilte in een conversatie valt. Hij kan verleidingen niet weerstaan. Hij springt in op kansen. Hij zit niet thuis op de bank. Hij neemt risico’s. Hij bevaart de 7 zeeën op zoek naar nieuwe, nog nooit in kaart gebrachte, gebieden. Rustig Hugo. En toch. Wat dreef Alexander de Grote er toe om 7 duizend kilometer onder de meest barre omstandigheden af te leggen, om jarenlang de meest bloederige gevechten te leveren, op meer plekken gewond te raken dan Niki Lauda, en verder te reiken dan enig mens voor hem ooit was gekomen. Hij was het ultieme Mac-type. Zijn gaten waren niet te vullen. Zijn leegte was onverzadigbaar. Zelfs zodanig dat toen hij terug moest keren naar Macedonië, hij de meest achterlijke route besloot te nemen, in de hoop dat hij in het harnas zou sterven. Wat hem overigens uitstekend gelukt is.

Wat was er mis met Macedonië? Een prins aan het hof. Zoveel eten als je op kon, zo lang je vingers niet te vet waren om naar bediendes te knippen. Vrouwen die zich, met of zonder protest, aan je lieten onderwerpen. Misschien hield hij niet van olijfolie. Maar toch, het was er toen ook al lekker weer en in het algemeen was er weinig om je zorgen over te maken.’ Hier sprak het niet-Mac type.

‘Waarom niet af en toe eens fijn een buurland aanvallen. En dan weer terug naar het paleis om lekker te smikkelen. Wel goed eten, maar een beetje ruimte laten voor het toetje. Zoiets als dit.’

Hij keek tevreden naar zijn tekeningen. ‘Er zijn dus mensen die gaten vullen en mensen die ruimtes laten.’

Er miste nog iets. Wie had er nou gelijk? ‘Meten is weten,’ dacht Hugo. ‘Als je het oppervlak van alle grijze vlakken bij elkaar optelt, heeft degene met de grootste oppervlakte gewonnen. Wat is filosofie toch eenvoudig!’

Eindelijk had hij een haakje aan zijn kapstok. En zoals dit altijd ging, werd beslissen voor hem vele malen eenvoudiger. ‘Just do it,’ zei hij hardop. Hij pakte zijn mobile en belde Mac.

Hij wist niet dat de smurfen der chaos de avond daarvoor flink waren doorgezakt met Vader Abraham, die voor de zoveelste keer zijn 50ste verjaardag vierde, en absoluut broddelwerk hadden afgeleverd.

4. THE GLOBAL VILLAGE

Waar "down under" net zo goed "down here" kan zijn

Amsterdam-Oost. Een bedrijvencomplex. Ingeklemd tussen sportvelden, de ringweg en het spoor. Een onaangename buurt. Als je er overdag zou rondlopen, zou je willen dat het vergane glorie was. Een in vroeger tijden bloeiend handelscentrum waar het een drukte van belang was. Volop bedrijvigheid, fluitende mensen met broodtrommeltjes, economische vooruitgang en een belofte voor de toekomst. Dat zou je willen. Vooral omdat je je dan wat minder ongemakkelijk zou voelen en niet steeds sneller was gaan lopen om vlug in een wat prettigere omgeving te komen.

Het tegendeel was waar. Deze buurt leek opgezet met het idee om zoveel mogelijk passanten de stuipen op het lijf te jagen. Om zo weinig mogelijk bedrijven te trekken en zoveel mogelijk rondliggend bouwafval door de niet aflatende wind rond te laten blazen. Wellicht had de verantwoordelijke ambtenaar de stille hoop dat Hollywood het een perfecte locatie zou vinden om misdaadfilms op te nemen. De scene's waarin kofferbakken opengaan om "da merchandise" met "da money" te verruilen en waarin mensen, smekend om genade, met maat 76 betonschoeisel afgevoerd worden. Ondanks diverse uitnodigingen van de betreffende ambtenaar is het er nooit van gekomen. De filmmaatschappijen vonden het te 'creepy'. En dat was overdag. Het was nu nacht, mistig en koud. De hele buurt was donker. Verschrikkelijk donker. Het was zo oorverdovend donker dat je het geraas van de naburige snelweg en de treinen niet kon horen. Het was donkerder dan het oog van de wanhoop. En dat is behoorlijk donker.

Als je een sterk hart had, ballen als kokosnoten en levensmoe was, had je daar slechts één lichtbron kunnen ontwaren. Voor het geofende oog bleek dit het oplichtende uiteinde van een sigaret te zijn. Als je hierdoor enigszins gerustgesteld zou raken – ‘ah, volk’ - kwam dat omdat je niet wist waar die sigaret in zat. Deze zat namelijk in het hoofd van Warren.

Warren stond, diep in zijn kraag gedoken, voor een afgetrapt kantoorpand van het bedrijvencomplex. Als hij aan zijn sigaret trok, lichtte zijn gezicht op. Een reden waarom Warren zou moeten stoppen met roken. Je kon het nauwelijks een gezicht noemen. Hoe je het wel zou moeten noemen is de vraag. Alleen de aboriginals hadden een omschrijving kunnen geven waarvan Warren dacht, ‘Yeah, that’s me’. Walloomakoo. Hetgeen zoveel betekent als ‘Hij die de goden van de dreamtime in hun wallaby-vel doet plassen.’

Warren was een afstammeling van de meest gevreesde clan die sinds 700 na Christus akelig huishield in de vreedzame kustdorpjes van Wales. De clan had voor makkelijk te vinden kustdorpjes gekozen nadat ze eens genadeloos het bos in waren gestuurd; iets met een witte hazelaar of een borrelbron of zo.

Waar de rijke, welgestelde mensen elkaar opzochten en steeds knappere en succesvollere kinderen kregen, ontwikkelden de families van deze clan zich aan het andere einde van het spectrum. Een evolutiepad dat zich parallel voltrok en bijzonder succesvol had kunnen zijn, ware het niet dat de Engelsen deze families stelselmatig uitroeiden en diegenen die na een aantal eeuwen nog overbleven, in een gammele boot naar Australië verscheepten.

Omdat het gros van de niet-inheemse Australische bewoners uit zulk soort sujetten bestond, waren de directe voorvaderen van Warren, er op zijn zachtst gezegd, niet op vooruit gegaan.

Zo werd de Walloomakoo geboren. Het enige dat Warren's onbeschrijflijke tronie compenseerde was een volkomen en absoluut gebrek aan geweten.

Warren keek de nacht in en mompelde, ' 's Nachts is het mistiger dan buiten.' Hij woonde al een aantal jaren in Amsterdam en sprak bijna vloeiend Nederlands maar bleef het omschrijven van dingen en het onthouden van spreekwoorden toch lastig vinden.

'Je doet het?'

'Ja,' klonk het door de GSM van Mac. 'Ik heb er lang over nagedacht,' antwoordde Hugo zichzelf, 'en ben tot de conclusie gekomen dat ik mee moet gaan met de veranderende spelregels. Ondernemen is risico nemen. Sommige dingen zijn gewoon de moeite waard. Je moet niet rustig afwachten en de dingen over je heen laten komen. Soms moet je het roer grijpen en even tegen de wind in varen. Toch?'

'Hm?' Mac's aandacht was gegrepen door de, in zijn ogen, vervorming van het Amsterdamse stadsbeeld. Een vrouw op een Vespa scooter. Handtas tussen de voetjes, zonnebril op, strak leren jack, het eind van een bruine rug en het begin van een slip.

Als Mac het ja-woord had gehoord dacht hij niet aan eeuwige trouw maar aan "kip ik heb je". Vliegensvlug werd hij echter gecorrigeerd door zijn Lausanne onderbewustzijn. In de service business gaat het om het geruststellen van je cliënt. 'Absoluut, een wijs en zakelijk besluit, jongen,' zei Mac. 'Je kan ook echt niet beter terecht dan bij ons. Ik ga direct aan de slag.'

‘Voordat je je bedenkt,’ dacht Mac die weer een MBA flashback had. ‘Analyse with your head and decide with your gut.’

Mac had natuurlijk al lang aan zijn opportunisme toegegeven en had op basis van diepgaande interviews met zijn professionele panel een marketing concept ontwikkeld. Joris en Claire waren niet op de hoogte van het feit dat ze samen de doorsnee vormden van elke denkbare doelgroep.

Hij liep naar Claire en vroeg, ‘Kan je een taxi bellen? Ik moet naar Shoot-it productions.’

Shoot-it productions was prima bereikbaar met de auto. Maar waar moeten anders de eerste out-of-pocket-expenses van een nieuw project vandaan komen?

‘Kom je nog terug naar kantoor?’ vroeg Claire.

‘Wellicht.’

‘Da’s niet donker.’

Hugo hing op en stond nog wat na te trillen op zijn benen. Hij ‘just did it!’ Hij ging zijn museum niet alleen redden van een verschrikkelijke hongersdood, omdat het de snuit niet meer in de subsidietrog kon steken. Hij ging er voor zorgen dat zijn museum een plaatsje in de galerij de groten zou gaan innemen. En niet alleen dat; hij zou zijn grote wens gaan verwezenlijken. Het zo onbegrepen Spazialisme zou hij eindelijk toegankelijk kunnen maken voor zijn publiek.

Zijn Spazialisme. Het lag zo dicht bij hem. Ruimte laten. Het zat in hem. Hij liet andere mensen graag de ruimte. Hij vond stiltes in conversaties niet verkrampend. Soms tot grote frustratie van andere mensen.

Een maand geleden was het tijd voor de jaarlijkse beoordelingen. Hugo nam dit altijd bijzonder serieus en zat er met zijn volle aandacht in.

Hij had 5 mensen direct voor zich werken, waaronder Sophie.

‘Dus wat mij betreft loopt alles eigenlijk uitstekend. Je zou misschien iets minder kattig kunnen doen naar de burgemeester,’ een groot liefhebber van Italiaanse kunsten, ‘maar voor de rest ben ik weer erg blij met wat je gedaan hebt dit jaar. Hoe vind jij het gaan?’ vroeg Hugo.

‘_ Nou ja goed.’

Hugo had nu eenmaal een oor voor ruimtes en zag de _ in haar antwoord levensgroot voor zich.

‘_ Goed? Ik hoor een twijfeling in je stem.’

‘Nee hoor. Alles gaat prima. Ik zit lekker in mijn vel.’

‘....’

‘Nee echt. Bedrijf is leuk. Ik vind het prettig om met jou te werken. Aardig salaris.’

‘....’

‘....’

‘.....’

‘OK, OK,’ barstte ze in snikken uit. ‘Het gaat privé helemaal niet goed.’ En daar kwam de waterval van ellende over hem heen. Hoe ze maar niet in relaties kon slagen. Omdat er altijd een schim op de achtergrond zweefde. Het was al meer dan 15 jaar geleden maar ze had hem nooit uit haar hoofd kunnen zetten.

‘Soms loont het dus wel om ruimtes te vullen,’ dacht Hugo nu. ‘Maar meestal niet. Zonder ruimtes geen niet-ruimtes. Wat moet het dodelijk saai zijn om op Curaçao te wonen. Gordijnen open – alweer een belachelijk mooie dag. Wat is de zomer zonder de winter. Wat is er mooier dan de stilte voor de storm. De ‘break’ in een song. Het gen kneep zich even samen bij deze overpeinzingen. Alsof hij wilde zeggen, ‘je weet het wel, maar “you just did it.”’

Hugo verwarde dit met plichtsbesef en realiseerde opeens dat hij niet op zijn werk was. Het was half 4 ’s middags. Tijd genoeg om nog even echt te werken.

Binnen 3 minuten stapte hij het statige pand aan de Keizersgracht binnen. In zijn gedachten baande hij zich een weg tussen de drommen mensen die elkaar naar het leven stonden om een kaartje te kunnen bemachtigen. Heftige woordenwisselingen, duwen en trekken, stompde ellebogen, bloed op de marmeren vloer. Hugo schudde zijn hoofd en liep naar de prachtige ijzeren liftkooi die hem naar de kantoren op de bovenste verdieping zou brengen. Deze verdieping was gescheiden van het museum op de begane grond, door twee verdiepingen met zogenaamde merchant bankers. Hugo mocht deze mensen niet. Het feit dat ze op hele grote zakken geld van hun klanten mochten zitten, gaf hen het idee dat ze zelf verwaande rukkens uit mochten hangen. Hugo vond de cockney rhyming slang uitdrukking ‘merchant banker’ dan ook bijzonder toepasselijk.

De lift kroop schoksgewijs omhoog. Genoeg tijd om de gedachte aan een IT-discotheek danseres in dezelfde ijzeren kooi, binnen te laten varen. Hugo’s mentale uitstapje werd wreed onderbroken door de klap van de lift die op de tweede verdieping stopte.

De merchant wanker stapte binnen met een luidkeels, ‘Goedemiddag.’

‘Bah,’ dacht Hugo. Hij vond dit altijd een ongelooflijk onbeschofte inbreuk op zijn privacy. Op zijn ruimte. Men vond hem vaak een onbeleefde hork omdat hij nooit eens vriendelijk kon groeten.

‘Nog een !!!!! minuutjes en dan !!!!! ik er,’ riep Marleen in de aan het plafond bevestigde microfoon, door haar getoeter heen.

‘Prima. Loop je direct door naar de briefing room?’ riep haar collega in de auto.

Marleen werkte 3 jaar bij Europol. Aan de ene kant had ze het direct naar haar zin. Het was een internationale organisatie en had een zekere air van snelheid. Alle correspondentie was in het Engels en het contact met de internationale collega's was bijzonder verfrissend ten opzichte van de advocatuur. Aan de andere kant was het een stuk meer bureaucratisch dan een advocatenkantoor. De structuur van zo'n kantoor lag een stuk duidelijker. Bovenaan vennoten, daaronder juridisch werkvolk en daar omheen wat mensen die de planten water gaven, papier bestelden en rapporten typten.

Bij Europol was er ineens sprake van een Management Board waarvan afgevaardigden van elke lidstaat deel uit maakten. De voorzitter werd geleverd door het land dat voor de betreffende periode president was – 'Dat wordt lachen als de Oekraïne lid wordt,' dacht Marleen. Daaronder hing dan weer een Director en wat Deputy Directors. Het geld werd beheerd door een Financial Controller en een Financial Committee die weer gecontroleerd werden door een Audit Committee, aangewezen door de Europese Court of Auditors. Voor een club die andere mensen op malversaties moest aanpakken, leek er onderling weinig vertrouwen te zijn. Maar zoals de waard is, vertrouwt hij zijn gasten en deze argwanende instelling was ideaal om te kunnen denken als een crimineel.

Ondanks de schrikbarende hoeveelheid geld die deze organisatie er per jaar doorheen kon jagen, voelde Marleen zich toch onderdeel van iets wat tot nut van de hele samenleving kon strekken. Ze kon betaald goed doen. Het enige dat Marleen tot nu toe aan goeddoenerij had gedaan, was het aannemen van een Foster Parents kind. Ze had hem ondertussen al zo lang, dat hij de 80 gepasseerd moest zijn. Ze vroeg zich af waarom ze nog steeds brieven in een kinderhandschrift kreeg.

Ook uit de ingesloten foto's bleek dat de bejaarde adopt er nog erg jeugdig uitzag op zijn oude dag. Daar kon Cliff Richard nog een puntje aan zuigen.

Marleen opende de deur van de briefing room.

'Ook goeiemiddag,' zei de man die de leiding aan het onderzoek gaf.

'Is het al weer zo laat? Wie gaat er mee lunchen?'

antwoordde Marleen.

De man kon er niet om lachen en keek streng om zich heen om het gegrinnik van de anderen te smoren.

Marleen ging vooraan zitten. Niet omdat ze vond dat ze iets goed te maken had maar omdat ze eigenlijk een bril nodig had. Vanitas vanitatum, had ze ergens gelezen. Als er Latijnse spreuken voor je tekortkomingen zijn, redeneerde Marleen, moet je er mee kunnen leven.

Zelfs op deze plek had Marleen moeite met de afstand tussen haar en de myriade van A4'tjes die aan de muur hingen. Het was een woud van B.V.'s, N.V.'s, Australische Pty.'s., Ltd.'s en diverse exotische rechtsvormen, die door middel van kleurige pijlen met elkaar verbonden waren. De pijlen waren weer met stippellijnen verbonden met diverse criminele kopstukken, die op hun beurt weer verbonden waren met recente drugsvangsten, afpersingen en gevallen van vrouwenhandel.

Haar hart ging sneller kloppen. Ze had weinig tijd nodig om met toegeknepen ogen haar eigen onderdeel van deze immense Jumbo-puzzel van 1000+ stukjes te ontdekken. Zij had de lucht en het gras getroffen, wat altijd pittig is, ook al heb je de hoekstukjes.

Toen ze haar lucht en gras met het hekje, het houten zomerhuisje en de landarbeider met felrode zakdoek, verbonden zag, realiseerde ze zich dat ze een doorbraak hadden gemaakt.

5. BREIN

Als we eens wisten.....

De taxichauffeur stopte voor de deur van het kantoor en wachtte. En wachtte nog wat. Stelde zijn luchtverfrisser bij en wachtte nog wat langer. Na een volle 30 seconden te hebben gewacht, werd het hem te gek. Mopperend deed hij het portier open om zijn stijlvolle combinatie van een scharlaken rode colbert op een blauwe pantalon aan de wereld te tonen. Mac had al een volle 2 minuten op de taxi gewacht en was het kantoor ingelopen om weer te gaan werken. De taxichauffeur stapte driftig naar de receptie waar hij de blik van Claire ontmoette.

‘Nummer 43?’

‘Mijn 15de pas. Je moet toch wat, als je gestopt bent met roken,’ zei Claire met haar hand in een zak Venco.

‘Jullie hadden een taxi gebeld?’ zei de man nog wat kribbiger.

‘Ja dat klopt. Alhoewel, technisch gesproken heb ik het helemaal zelf gedaan. Niks om over naar huis te schrijven hoor. Eerst een zes en dan alleen maar zevens.’ Claire was met deze tactiek al eens per ongeluk diep in het voice-mail systeem van de taxicentrale terecht gekomen. Ze zag een zenuwtrekje om het linkeroog van de taxichauffeur opspelen maar omdat ze in een goeie bui was vandaag besloot ze de arme man niet verder te tarten.

‘Ik zal hem even roepen.’

Mac nam plaats naast de prima opgewarmde taxichauffeur.

‘Hartelijk goedemiddag,’ zei hij.

‘Waar naar toe?’ zei de chauffeur.

‘Shoot-it productions, aan de Wibautstraat. Nummer 47. Of 147 of 12. Nou ja, ik herken het wel als we voor de deur staan.’

De taxichauffeur was een echte Amsterdammer. Altijd gebbetjes maken. Het liefst met een collega via de hands-free. Altijd scherp, altijd gevat. Maar zoals elke echte Amsterdammer, geen greintje gevoel voor humor als ze zelf het onderwerp van spot waren. Dan kwamen al gauw de klaagverhalen over kakkerlakken, licenties, het wel of niet op trambanen mogen rijden, mooi weer, slecht weer, wisselgeld en wat dies meer zij, voorbij. De man besloot zijn gram te halen door een mooie pestroute te kiezen. Zo kwamen ze terecht op de van Baerlestraat. Deze verkeersader is nog net iets meer verstopt dan de aorta van een pizza etende, bedlegerige, 250 kilo wegende Amerikaan.

Zo stond Mac meer stil dan dat hij vooruit kwam en raakte behoorlijk geïrriteerd. Niet zozeer doordat hij te laat zou komen maar hij wilde maar al te graag uit de melange van okseldampen en luchtverfrisser komen. Toen de tevreden neuriende taxichauffeur ook nog een Porsche van links liet voordringen, was de maat vol en Mac toeterde luid op het stuur, waar losjes een worstenhandje met tegelring op rustte.

De bestuurder van de Porsche stapte woedend uit en liep op de taxi af. Een van de worstjes wees beschuldigend richting Mac, waarna de bestuurder zich schuimbekkend aan de andere kant van de taxi vervoegde. Mac herkende die blik en wist dat hij op een andere tactiek over moest stappen. Hij deed het portier open, stapte uit en zei, ‘Sorry, je hebt helemaal gelijk.’

Maar ik werd helemaal gek van het verkeer en die slome chauffeur,' - goeie gok, de meeste mensen hebben een hekel aan Amsterdamse taxichauffeurs – 'en ineens had ik mijn hand op de toeter. Héé, is dat een 911?' Zonder het antwoord af te wachten, dacht Mac, erop en erover. 'Wat een goeie bak. Rijdt-ie lekker? Ik had er zelf ook één willen kopen maar ben er niet sportief genoeg voor. In ieder geval, nogmaals sorry voor daar net en, oh, kijk het verkeer rijdt al weer!'

Mac kon zich met een onderbroek vol cocaïne uit een Thaise gevangenis lullen.

'Daar is het! Zal je net zien, aan de overkant van de straat. Toch nummer 50. Zet hem hier maar neer, ik steek wel over.'

'14,60,' knarste de chauffeur. Mac gaf 15 en wachtte rustig op zijn wisselgeld.

Aakel.

Plurk.

Hij liep het pand van Shoot-it binnen. 'Ik heb een afspraak met' begon hij, maar daar kwam de Creative Director hem al tegemoet.

'Kom verder, kom verder. Goed je weer te zien.'

Mac had al vaker zaken gedaan met Shoot-it. Het beviel hem altijd uitstekend. Toen hij de Creative Editor opbelde voor een afspraak, was er weinig nodig om de campagne uit te leggen.

'Ik zeg museum. Ik zeg Italië. Ik zeg kaartjes. Ik zeg de Mona Lisa in haar ondergoed op een aantal ananassen,' legde Mac uit.

'Ik zie humor, ik zie oud, ik zie laagdrempelig maar niet middle-of-the-road, ik zie mogelijkheden,' was het antwoord.

Shoot-it was een bedrijf dat het concept outsourcing volledig begreep. Mac was een groot fan van outsourcing. Zijn bedrijf kon handelbaar klein blijven. Veel opdrachten, veel outsourcen. Weinig opdrachten, lekker tafelvoetballen met het personeel. Geen gedoe. Zo kon hij zich op zijn core business blijven richten: inspiratie. De transpiratie liet hij aan anderen over. Zijn werk zat er al op. De Mona Lisa in haar ondergoed, zittend op een aantal ananassen, was reeds geboren.

Shoot-it was ook geen groot bedrijf. Het kantoor aan de Wibautstraat was onderdeel van een pand dat al een aantal jaren op de nominatie stond om door de gemeente gesloopt te worden. Het zat dan ook tjokvol met dot.com bedrijven die zich hardnekkig aan de geslonken zak geld van de eerste financieringsronde vastklampten. De eigenaar van het pand verdomde het ten ene male om enig onderhoud van betekenis aan het pand te doen, laat staan om er verder in te investeren. Als de Creative Director een tosti wilde maken gilte hij, ‘4 minuten om te saven!’ Drie Apple’s waren altijd de dupe van de stop die eruit vloog als het tosti-ijzer aangezet werd.

Shoot-it deed behoorlijk aan outsourcen. In een aantal gevallen bij bedrijven die dit op hun beurt ook weer deden, zodat Mac al een paar keer – een aantal winstmarges verder – zijn eigen opdracht vervuld had.

De lift stopte met een schok en Hugo schoof het traliehek naar rechts. Zijn danseres had hij niet meer voor de geest kunnen halen na de brute schending van zijn privacy.

‘Je kon het toch niet laten?’ zei Sophie.

‘Nee, nou ja. Je kent me toch? Is er nog iets gebeurd?’

‘Niet veel. Geen telefoontjes. Een paar e-mailtjes, niks bijzonders. Eentje van een ambtenaar van het Ministerie van OCenW. Wilde graag een afspraak met je maken. Voor de rest alleen maar spam. Er zat er zelfs één bij van een club voor spastische mensen. Zullen wel weer geld nodig hebben.’

‘Mag ik even kijken?’ zei Hugo terwijl hij over haar hoofd naar het scherm keek. ‘Spazialismo foundation. Ze hebben een werk van Dova aan te bieden.’

‘Een dove spast. Hebben we daar geld voor dan?’ zei ze terwijl ze haar hoofd naar achteren boog om Hugo aan te kunnen kijken.

‘Nog niet,’ antwoordde Hugo geheimzinnig. Toen hij haar gezicht in die positie zag, realiseerde hij zich hoe knap ze eigenlijk was. Vooral die prachtige jukbeenderen. ‘Misschien is er wel een rolletje voor je in de reclamecampagne die we gaan doen,’ zei hij voordat hij er erg in had. Hij had het nieuws eigenlijk willen bewaren voor de wekelijkse vrijdagmiddag borrel, maar nu moest hij wel voor de draad. Hij stond net op het punt om voor de draad te gaan toen hij de klok rechtsonder op het computerscherm zag staan. ‘Shit, da’s waar ook. Ik zou de kinderen ophalen. Marleen had iets belangrijks op haar werk. Ik moet er vandoor.’

‘Ga maar snel Henny.’

‘Mondje dicht hè,’ zei Hugo.

‘Je keek toch net wel naar de e-mail hè?’ riep ze hem na.

Hugo bloosde en nam snel de trap naar beneden. Hij kon het toch niet laten om nog even door het museum gedeelte te lopen om te fantaseren waar hij de ruimte voor zijn Spazialisme-sectie kon inrichten.

‘Op inspectie baas?’ riep een schelle vrouwenstem.

Hugo draaide zich met een ruk om en keek in het gezicht van de conservator.

‘Nee, nee. Ik liep zomaar wat rond. Maar ik moet me haasten om de kinderen van school te halen.’

Buiten op straat zette hij de pas erin. Zijn blozende gezicht nam door de wind weer een normale kleur aan. Hugo begon zich zorgen te maken om de steelse blik die hij in het décolleté van zijn secretaresse had laten afglijden. In ieder geval was hij bij de verschijning van zijn conservator veilig. Hij zou zijn hond er nog van af trekken.

Hij piekte met duim en wijsvinger zijn peuk richting een plas en kloste naar binnen op zijn halfhoge laarzen. In verband met zijn afkomst en zijn beroepskeuze, vond Warren dat hij laarzen moest dragen. Hij had alleen een hekel aan het gekriebel van normale laarzen en had voor een tussenweg gekozen.

Warren was niet echt een man van de tussenweg. Hij ging van A naar B omdat hij naar B moest. Waar sommige mensen zichzelf voorhouden dat de reis tussen A en B datgene is wat werkelijk telt, was zo'n reis voor Warren voornamelijk verspilde tijd. In zijn geval vaak verspilde levens van diegenen die tussen hem en B stonden.

Wat nu tussen hem en B stond was tijd. B was het moment dat een aantal Chinezen een grote partij illegaal vuurwerk van hem zouden afnemen. 'Luie gasten,' dacht hij. 'De grootste producenten van legaal vuurwerk ter wereld, maar te belabberd om een partij illegaal vuurwerk te produceren. Moet ik godverdomme nog buiten roken ook.'

Zijn plaats in het Australische misdaadsyndicaat was onduidelijk. Dat kon ook niet anders want dit was geen gewone criminele organisatie. In omzet gemeten zat het dik onder de grootste Chinese triade maar toch niet ver van de Russische maffia.

Dit zijn slechts schattingen omdat er niet daadwerkelijk benchmarking had plaatsgevonden om dit goed in kaart te kunnen brengen. In dit syndicaat was geen sprake van enige hiërarchie of structuur. Elk individueel lid werd rechtstreeks aangestuurd door 1 persoon die met een niet aflatende energie achter de PC en telefoon zat en een schrikbarende hoeveelheid air miles had. Een besturingsconcept wat overgenomen was vanuit de Aboriginal cultuur – afgezien van de PC en telefoon dan. Dit was de reden waarom deze organisatie volslagen onbekend en tegelijkertijd bijzonder succesvol was.

Warren was geronseld toen hij in Dubbo aan de bar zat. Niet zomaar een bar, maar de langste L-vormige bar in heel net-boven-het-midden-zuid-oost-Australië, die niet aan de kust lag. Daar waar Australiërs een volstrekt gebrek aan fantasie hebben als het op naamgeving aankomt – de brug over de haven, ‘the harbour bridge’ en de plek waar opera’s gespeeld worden ‘the Opera House’- kunnen ze een ongebreidelde fantasie aan de dag leggen als het gaat om het verwerven van de grootste dit of het beste dat.

Warren had het goed naar zijn zin in Australië. Zijn hele leven had zijn criminele inborst baat gehad bij de wel haast obsessieve drang van Australiërs om zoveel mogelijk regels op te stellen en zich daar vervolgens dwangmatig aan te houden. De schapen op de immense boerderijen hadden een eigen mening vergeleken met de Australiërs zelf.

Toen Warren zijn vierde 4 X’s bestelde kwam er een man naast hem zitten. ‘Pretty long fucking bar-ay?’ zei hij. Warren haalde zijn gebiologeerde blik van de televisie af waar een cricket test match nauwelijks op bewoog.

Er was niet veel veranderd sinds Dubbo. Hij dronk op dit moment alleen Heineken en zag een commercial over een auto waar je de meest prachtige vrouwen mee kon lokken en waarmee je over een verlaten weg haarspeldbochten met 300 km per uur kon maken terwijl je filosofische gedachten had bij klassieke muziek die uit de CD-wisselaar galmde. ‘Its still just a goddamn car, for Christ’s sake,’ vloekte Warren voor zich uit.

Terwijl hij in het verlaten pand in Amsterdam-Oost naast een partij illegaal vuurwerk op een aantal Chinezen zat te wachten, probeerde hij de man die hem geronseld had voor de geest te halen. Het lukte hem niet. Hij kon zich zelfs helemaal niets van hem herinneren. Zijn haar niet, zijn stem niet, zijn gezichtsuitdrukking niet, zijn houding niet. Zelfs zijn kleren of zijn postuur niet. Het leek wel of hij nooit naast hem gezeten had. Een geest. De enige zekerheid die Warren had, was dat hij geen god van de dreamtime was. Dan had hij in zijn onderbroek gepist.

Toen het addergebroed naar bed was, brak het spektakel los. Marleen en Hugo hadden de hoop opgegeven een normale conversatie te houden in de aanwezigheid van hun twee dochters. Niet dat hun tere kinderoren het gesprek niet zouden kunnen verdragen maar omdat het onmogelijk was om ook maar één zin tot het einde toe te kunnen volbrengen. Het zinloze maar o zo aandoenlijke gekakel van de twee was eindeloos. In het begin had Hugo beschuldigend naar Marleen gekeken omdat het duidelijk haar genen waren die deze waterval van onsamenhangendheden zouden hebben veroorzaakt. Marleen had weer met verwijtende blik naar Hugo gekeken waarom hij tijdens de conceptie niet meer van die irritante zwijzaamheid in haar had kunnen injecteren.

Nu hadden ze er beide vrede mee. Het was simpelweg praktischer om de conversatie uit te stellen tot het moment dat de kinderen in bed lagen.

Ze waren allebei goeie luisteraars maar nu zaten ze beiden zo vol met opgehoopte avonturen en ideeën dat ze niet wisten wie er moest beginnen.

‘Trek ik een wijntje open, begin jij,’ zei Hugo. Hij hield van haar kleurrijke verhalen en was altijd intens gelukkig dat ze geen huisvrouw was geworden. Hij hield van haar onafhankelijkheid en zij hield er van onafhankelijk te zijn. Kon het beter?

Marleen vertelde over haar Jumbo-puzzel en de grote doorbraak die ze gemaakt hadden. Hugo vertelde over zijn theorie, de smurfen der chaos en zijn resulterende besluit om de reclamecampagne te beginnen. Wijselijk vermeed hij zijn blozende incident. Als Hugo zich ook maar enigszins zorgen maakte over het feit dat hij misschien aangetrokken zou zijn tot een ander, had hij het er liever niet over. Hij wachtte hier mee totdat hij haar als potentiële kandidaat uitgeschakeld had. Zijn methode was even simpel als doeltreffend. Hij zette de schaal van Marleen op 100% en ging toen vergelijken. Te lang, te dik, rare slobbertrui, een gek hoektandje. Zo vielen ze allemaal af. Als dit eenmaal gebeurd was durfde hij het er pas over te hebben.

Hij had geen geheimen voor Marleen. Tenminste voor zover ze niet in het rechtsonderkwadrant van zijn brein zaten. Deze bleven onbekend voor de buitenstaander en ook zelf was hij zich er niet bewust van. Onbewust wist hij drommels goed wat zich daar afspeelde maar hij wist dat dit een ballon was die je niet door moest prikken met zelfanalyse. Zijn hele leven was gebaseerd op het intuïtief volgen van deze ballon en er tegelijkertijd vanaf te blijven. Een opgeblazen ballon klinkt misschien negatief, maar een lekke ballon is ook geen feest.

6. KATERS

Let's synchronise watches...

Het was half 3 's nachts. Hugo en Marleen hadden een derde fles wijn geopend. Ze hadden vol enthousiasme over hun werk gepraat en naar elkaar geluisterd tijdens fles 1. Halverwege fles 2 had Hugo er stiekem nog eentje koud gelegd. Hij voelde haarfijn aan waar de avond naar toe ging. Marleen had net gedaan of ze niks gezien had want, zoals zo vaak, zaten ze op exact dezelfde golflengte. Fles 2 ging over van alles en nog wat. Vrienden, vroegere vakanties, komende vakanties, ambities, muziek, theater.

Hugo hield verschrikkelijk veel van het theater. Elke keer als ze samen naar Londen gingen, of als hij voor zijn werk naar Londen moest, stond hij erop om naar het theater te gaan. Het liefst een toneelstuk. Hij was een beetje uitgekeken op musicals. Dat deed hij in de tijd dat hij nog in de rij stond voor de half-price ticket booth. Het theater had iets magisch voor hem. De geur van vilt op de stoelen, het rode gordijn, applaus. Wonderbaarlijk hoe acteurs op drie meter afstand je volledig mee kunnen voeren naar een compleet andere wereld. Als alle acteurs aan het einde van het stuk, hand in hand op een rij stonden om een buiging te maken, was de ontlading bij Hugo groter dan bij hen. Als dit moment samenging met lachende gezichten van de spelers en een applaus als een donzen dekbed, kreeg Hugo een brok in zijn keel en vochtige ogen. Toen hij onlangs met één van zijn dochters naar Kikker was geweest had hij daar zelfs last van gehad.

Dat had hij de laatste tijd vaker. Wandelend naar kantoor of bij de finale kunstrijden op de schaats voor dames. Hij kon spontaan gaan huilen van geluk.

Watje.

Maar wat zou hij er graag staan. Niet bij Kikker maar bij een echt toneelstuk. Wat zou hij zich graag willen baden in de aandacht van het publiek en de warme lampen. Hij wist eigenlijk dat hij het zou kunnen. Gedurende zijn loopbaan had hij steeds vaker voor een grote groep mensen moeten presenteren. Waar hij bij een spreekbeurt op de lagere school nog een black out kon krijgen van het formaat waarbij Londen tijdens een luchtaanval in WO II een felverlichte kermisattractie had geleken, had hij nu al zijn angsten overwonnen. Hij voelde zich zo op zijn gemak dat hij de ene grap na de andere verzong. Dit deed hij vroeger ook maar dan uit nervositeit. Als hij vroeg hoe het was, kreeg hij vaak het antwoord, "Geweldig gelachen, maar waar ging het in godsnaam over?" Hij had de spanning nu zo onder controle dat hij zijn grappen functioneel kon gebruiken zonder het verhaal of de boodschap uit het oog te verliezen. De boodschap was het enige wat hij in zijn hoofd had voor de presentatie. De rest moest spontaan komen. Intuïtief. Ook hier ging de ballonthese op. Benoem spontaniteit en je prikt het lek. Dat was de reden waarom hij nog nooit bij een amateur gezelschap was aangeschoven. Dat eindeloze repeteren moest toch de integriteit van de ballonwand aantasten. Toch had hij het op zijn "things to do in my life" lijstje gezet.

Fles 3 was niet echt nodig geweest. Hugo besloot een muzikje op te zetten en stond zoals altijd wiebelend zijn CD-collectie door te nemen. Ze waren allebei in een vrolijke bui maar geen muziek die daarop aansloot. Hugo had alleen maar droevige muziek. De combinatie van deze muziek, 2 soldaat gemaakte flessen op een enerverende dag en fles 3 in de coulissen, maakte hem opeens erg dronken. Toen hij "slubfzl" in plaats van "wat wil je horen" zei, besloot hij maar naar bed te gaan.

Marleen bleef nog een paar glaasjes zitten en gooide de rest van de wijn in de gootsteen. Oprotten met die Vacu-Vin.

Ergens in het riool liep iets met glimmende rode kraalooogjes rond.

Het was half 3 's nachts. Mac zat in zijn roze kamer en hij was niet alleen. Hij was met de Creative Director van Shoot-it naar een café gegaan om de campagne verder uit te werken in een wat lossere artistieke omgeving. Waar beter dan in de Kleine Arena. Het was tenslotte vlak bij, met de mogelijkheid om ook wat te eten zodat zich konden blijven concentreren op hun belangrijke taak. Er werd driftig met sigarettapakjes, aanstekers, viltjes en kaarsen geschoven om de diverse ideeën glashelder op elkaars netvlies te projecteren. Het ene na het andere briljante concept ontsprong aan deze twee breinen. Als ze pen en papier bij zich hadden gehad, zou Hugo droogjes hebben opgemerkt, was het nog nuttig geweest ook. Nu waren de ideeën vervlogen in de kroeglucht. De smurfen der chaos konden niet overal tegelijk zijn.

Wat bleef, was een afspraak om de locatie van de opname van de reclamespot te gaan bekijken. Het museum zelf. Wie niet bleef was de Creative Director. Wie wel bleef was Mac. Hij was nog niet helemaal klaar. Zijn poging om zijn gesprekspartner te lijmen met ‘nog eentje en de rekening’ was niet gelukt en hij was doelloos het gedeelte ingelopen waar een bandje aan het spelen was. Mac stond aan de bar een biertje te drinken en luisterde zonder aandacht naar de muziek. Vrouwen was wel het laatste waar hij op dat moment aan dacht. Hij had beter onder een enorme neon verlichte pijl kunnen gaan staan met de tekst ‘Ik ben knap, succesvol, single en grappig. Met wie ga ik vanavond uit?!’, dan had hij minder aandacht getrokken. Mac voelde zich goed en liet het weer gebeuren.

Kort daarna klom hij bezweet het bed uit en zei, 'Je zult wel dorst hebben, ik in ieder geval wel.' In de keuken had hij een fles water gevuld en wat toastjes gesmeerd. 'Zo,' pruttelde hij, 'dat zal ze wel lekker vinden. Oh, sigaretten natuurlijk, asbak, aansteker. En twee glazen.'

Even later zat hij in zijn onderbroek met stoffer en blik de hele boel op te vegen. Hoeveel levenservaring men ook heeft, er zijn twee dingen in het leven van de mens die men niet wil accepteren. De ene is de dood. De andere is dat het niet mogelijk is om met meer dan vier niet stapelbare objecten in je hand van het ene vertrek naar het andere vertrek te komen, terwijl je met je elleboog of je kin de klink van de deur naar beneden doet.

Zijn logee stond in de deuropening vertederd naar hem te kijken en dacht dat dit het begin van een relatie zou moeten zijn. Onwetendheid is een groot goed.

Het was half 3 's nachts. De Chinezen waren druk bezig met het inladen van de partij vuurwerk. Warren had de mannen binnen gelaten en zonder veel gedoe hadden ze de transactie voltrokken. De Chinezen hadden snel vastgesteld dat er geen kangoeroestront in het vuurwerk zat en Warren had direct gezien dat de bankbiljetten niet van rijstpapier waren. Hij liet ze dan ook rustig hun gang gaan en was weer in zijn stoel gezakt om naar de T.V. te kijken. 'You no help us?' vroegen ze in gebroken Engels.

'Are you out of your fucking mind? I wouldn't touch that stuff with a bargepole with a lump of shit at the end of it.' Zoveel beeldspraak zouden ze zelf niet in een fortune cookie stoppen en ze besloten hem met rust te laten.

'And get a move on so I can smoke a fag,' beet Warren hen toe vanuit zijn stoel.

Hij zou zijn stoel missen. Moeite om het pand en zijn depressieve omgeving te verlaten, had hij niet maar zijn stoel zou hij missen. ‘Misschien kan ik hem meenemen,’ dacht hij. ‘Maar je zal net zien dat de jongens dan precies op dat moment op de stoep staan.’

Hij wist niet precies wie hij met ‘de jongens’ bedoelde maar als doorgewinterde crimineel voelde hij dat hij in de gaten werd gehouden. Het was inmiddels een bijzonder goed ontwikkeld zintuig. Bijna dierlijk. In Australië had hij vol verbazing staan kijken naar de hoeveelheid inheemse beesten die hem tegemoet waren gekomen, toen hij vlak boven Sydney met zijn 4-wheeler op weg naar Dubbo was. Pas een uur later zag hij de bosbrand razend op zich af komen. Sindsdien had hij zich meer opengesteld voor zijn onderbewuste. Het had hem al uit menig precaire situatie geholpen en ook nu voelde hij instinctief dat het tijd was om te verkassen. Hij stond met de leuning van zijn stoel in zijn hand toen zijn mobiele ging.

‘Are you out of there yet?’ sprak de geest.

‘How did you...never mind. Just packing up right now.’

‘OK. I’ll call you soon. Oh, and Warren...’

‘Yeah?’

‘Leave the chair.’

De volgende ochtend klonk er een beschaafd kloepje op de deur van kamer 15 in het Hotel de L’Europe. ‘Roomservice Mijnheer McCoo’.

Warren boekte voor de avond van een transactie altijd een hotelkamer onder de naam Wally McCoo. Eén van de vele spelregels die de geest had opgesteld. Het waren corporate policies die veel weg hadden van die van McDonalds en ze werden stipt opgevolgd door de geeststrawanten.

Bij McDonalds kon je employé van de maand worden. Bij de geest lag er echter geen beloning in het verschiet. Zo snel als je het uiterlijk van de geest vergat, zo goed bleven de instructies van hem hangen. Het was alsof zijn zoetgevooisde stem zich als een suikerlaagje over je geheugencellen heen had gegoten.

De regel was simpel. Hotelkamer boeken, 's middags inchecken, terugkeren, gaan slapen, wakker worden. Plassen, opstaan, ontbijten, hoewel niet in die volgorde. Geld in de hotelkluis leggen en weggaan. Wat er daarna gebeurde, bleef onduidelijk voor Warren maar hij had al zijn ledematen nog, dus het zou wel volgens plan verlopen.

De volgende ochtend klonk er een beschaafd klopje op de deur van de slaapkamer van Hugo en Marleen. Gevolgd door uitbundig geschreeuw en springende kindervoeten op het matras. Hugo en Marleen kropen uit zelfbescherming met hun hoofd onder hun kussen en keken elkaar vanuit deze omgeving aan. Hun blikken van verstandhouding verraadden een snood plan om hun kinderen vanavond dronken te voeren zodat ze ook zouden weten wat een kater was.

De volgende ochtend klonk er een beschaafd klopje op de deur van Mac's badkamer. Hij keek in de spiegel en dacht, 'OK, daar gaat-ie dan.'

Van buiten de deur klonk haar stem, 'Ik moet er snel vandoor. Ik bel je nog wel eens, goed?'

Mac glimlachte opgelucht naar zichzelf en zei overmoedig, 'Ja, prima. Als ik niet eerst bel.'

Zelden werd er zoveel gezegd in 19 woorden.

Mac liep met een cola en een krentenbol het kantoor binnen.

‘Zo, zo,’ zeiden de ogen van Claire. ‘4 bier, 1 fles wijn, gegeten, nog wat biertjes - en een toetje.’

‘Is er dan helemaal niks geheim meer?’ glimlachte Mac.

‘Pas als ik het toetje ben.’

Hij ging achter zijn bureau zitten en belde Hugo. De telefoon ging over op de Keizersgracht en Hugo keek er naar of hij het apparaat net had uitgevonden. Hij nam op en dat wat hij uit kon brengen klonk slechts marginaal beter dan Tom Waits met een keelontsteking.

‘Jezus, Hugo. Wat heb jij gedaan?’

‘Een flesje gedronken met Marleen. En volgens mij daarna de fles opgegeten.’

‘Ik weet hoe je je voelt... Ik heb gisteren met de Creative Director van Shoot-it gesproken en het leek ons het beste als we de opnames in het museum zelf maken. Wat vind jij?’

Katers zijn rare dingen. Alles wat voorheen belangrijk leek, werd gereduceerd tot volstrekte bijzaak. Het enige wat er toe deed, was je maag vol te stoppen met vet en na het 8 uur journaal naar bed te gaan. Op een dag als deze gaf Hugo dan ook zijn volledige aandacht aan het opstellen van de begroting van het volgende jaar. Of als dat al gedaan was, die van het jaar daarop. Hij en Excel. Excel zei niets tegen hem, stelde geen ingewikkelde vragen en bracht hem volledig tot rust met een scherm vol hokjes. Hokjes die je kon vullen of leeg kon laten. Het was Excel om het even.

‘Ja, da’s goed,’ zei Hugo afwezig. ‘Wanneer?’

‘Het handigste is om het ’s avonds te doen als het museum gesloten is. Morgenavond?’

‘Oh. Jaaa, OK. Moet ik even de bewaking bellen maar dat zal wel lukken. Wie komen er?’ vroeg Hugo.

‘Diederik.’
‘Diederik?’
‘Ja, die vent van Shoot-it. Ja ik weet wat je wilt zeggen.
Zwarte schaap van een advocatenfamilie.’
‘Achternaam?’
‘Polak.’
‘Welja.’
‘Diederik dus en ik zelf. En Joris.’
‘Joris ook?’ vroeg Hugo verbaasd.
‘Ja, hij heeft plotseling een interesse in kunst en cultuur
ontwikkeld en wil graag mee.’
‘Nooit te laat om te leren. Achternaam?’
‘Mekooi.’

De dag daar op was een werkelijk prachtige dag. Als je naar buiten liep kon je het ruiken. Het was begin februari en zowel volgens de kalender in je organiser als volgens de meteorologische kalender, nog volop winter. En toch, als je je neusvleugels open zette, kroop de belofte van de lente naar binnen. De zonnestralen op je gezicht en je handen konden je hele lijf opwarmen.

‘En dan zeggen ze dat de mens niet meer in contact staat met de natuur,’ dacht Mac.

Hij stond ’s ochtends vroeg in zijn nakende niks op zijn balkon, keek uit over de Amstel en nam spontaan de kraanvogel houding van de karate-kid aan. Hij voelde zich goed. Alle alcohol uit zijn lijf, geen vrouwen in zijn huis, ‘bright eyed and bushy tailed’.

Hij vergat wel eens dat andere mensen een heel ander idee hadden van ’s ochtends vroeg.

Om half elf is het dan ook al behoorlijk druk op straat met mensen die blijkbaar niks anders te doen hebben dan naar Mac zijn nakende niksigheid te kijken. 'Always look eye, my people,' zei Mac tegen de omstanders terwijl hij zijn wijs en middelvinger op zijn beide ogen richtte.

Mac voelde zich hierna nog een stuk beter en liep naar binnen om te douchen. 'Ik ben de natuur,' dacht hij. En hij meende dit. Hij had een hele eigen mening over de verschrikkelijke toekomst die de mensheid voor zich had. Global warming, openende ozonlagen, uitstervende diersoorten, smeltende ijskappen. Het hoort er allemaal bij. Niks om je druk over te maken. Als je de aarde zou interviewen over deze onderwerpen, zou zij zeggen, 'Boeien. Vraag eens iets wat ik nog niet duizenden keren heb meegemaakt,' en onderwijl een verwaande Britney Spears blik opzetten die voor de zoveelste keer naar haar boob job wordt gevraagd. 'En bovendien,' dacht Mac, 'als dinosaurussen zo stom zijn om zich volledig uit te laten roeien, waarom zou de mens dat niet mogen. Als wij ons zelf uit willen roeien is dat ons goed recht. Wij zijn ook natuur. Plastic is natuur. Kernafval is natuur.' Tevreden zette hij de kraan nog wat harder en bleef net zo lang staan tot hij zich begon te vervelen.

Ook Hugo wandelde monter naar kantoor. De slaap had hem goed gedaan en hij keek uit naar vanavond. Enerzijds omdat hij de kinderen niet naar bed hoefde te brengen en anderzijds omdat zijn plan nu echt concrete vormen aan begon te nemen. Toch was zijn gen licht gaan jeuken. Toen hij gisteren met zijn vriend Excel de begroting was gaan maken, zag de cijfermatige realiteit van zijn plan er nog best aardig uit. Nu de nevelen van de alcohol waren opgetrokken, ging hij zich zorgen maken over zijn veronderstellingen ten aanzien van de groei van de kaartverkoop.

Zulke hockeysticks moesten nog gemaakt worden en zelfs het spijkerbroek dragende management van een kersvers dot.com bedrijf zou zich er wat ongemakkelijk bij hebben gevoeld. ‘Niet zeuren,’ zei Hugo tegen zichzelf, ‘zeker niet op een dag als vandaag.’

‘Na de winter komt de lente, wordt de grijze lucht weer blauw,’ zong hij zichzelf moed in.

‘Maar al ben je uit de oorlog, gaat de oorlog ooit uit jou,’ vervolgde zijn gen op de achtergrond.

Hugo deed net of hij niks hoorde. Wie was hier nou de baas?

De bewaker deed de deur open en liet Mac, Joris en Diederik binnen nadat ze zich geïdentificeerd hadden. Terwijl ze op de marmeren vloer op Hugo stonden te wachten, keken Mac en Diederik naar de ijzeren liftkooi. Ze keken elkaar veelbetekenend aan maar besloten tegelijkertijd dat de Mona Lisa in haar slip dansend op house-muziek en haar tepels slechts bedekt met stukjes ouwel voorzien van het portret van Da Vinci, toch net iets te ver ging. Dit spel ontging Joris die wazig om zich heen zat te kijken. Hugo kwam met de lift naar beneden en Mac en Diederik schoten in de lach. De gedachte aan Hugo in zijn slip werd ze teveel.

‘Héé, Hugo,’ groette Mac er snel overheen. ‘Dit is Diederik.’

‘Aangenaam, Hugo.’

‘Joris, ken je nog wel. Ik had eigenlijk gehoopt dat die knappe secretaresse, waar je zoveel over hebt verteld, er zou zijn. Dat was in ieder geval een stuk beter geweest dan die rubberzolen Hendrik die de deur net open deed,’ zei Mac.

‘Daar moet ik je gelijk in geven. Ware het niet dat ze zelfs vergeet de knoopjes van haar blouse dicht te doen, laat staan dat ik haar toevertrouw om het museum af te sluiten en het alarm aan te zetten.’

‘Hm, dat klinkt goed,’ zei Mac. ‘Misschien wordt het tijd dat ik haar eens ontmoet.’

‘Als je haar een rolletje in de commercial geeft, kan dat geregeld worden,’ stookte Hugo. ‘Zal ik jullie een tour langs de werken geven, of willen jullie direct aan de slag?’

‘Wij slaan even over, maar misschien wil onze nieuwgeboren kunstfreak wel even rondkijken,’ zei Mac terwijl hij met zijn elleboog in Joris zijn ribben porde.

Terwijl Hugo, Mac en Diederik de verschillende zalen, gangetjes en nissen van het museum liet zien, vormde het plan zich in de creatieve hoofden.

‘Hugo,’ zei Mac, ‘als ik dit zo zie dan denk ik dat we moeten gaan voor de wat duurdere oplossing. Geen statische beelden maar een soort fish-eye camera die mystiek langs alle kunstwerken vliegt. Zaalte langs, gangetje in, nisje door. Beetje moeilijke muziek eronder. Alles om de afstand tussen de kunstwijfelaar en het museum te vergroten. Vervolgens, muziek wordt modern, beetje up-beat. Kleuren worden harder, beeld wordt scherper. Voice over à la film leader: ‘‘He was a man of peace, until they killed his family. Now he wants revenge.’’ Dan eindigen we precies hier bij de receptie waar de Mona Lisa achter zit. De voice over zegt zoiets als ‘‘Ontdek de geheimen van de Mona Lisa.’’

Hugo begon enthousiast te klappen.

‘Overigens,’ zei Mac, ‘heeft die secretaresse van jou een beetje een goed figuur?’

7. AUW !!

Trappen naar de baas?

Alles hing nog precies zoals twee dagen geleden. Marleen stond in haar eentje in de briefing room en bekeek de immense puzzel. Hij was af. Ze hadden elkaar allemaal vol trots op de schouders geklopt en gefeliciteerd dat ze alle losse stukjes met elkaar in verband hadden gebracht.

Maar was het misschien een puzzel met meerdere mogelijkheden? Dat je eigenlijk een groot gedeelte van de stukjes op een andere manier met elkaar zou kunnen verbinden. Of misschien meer een tekening van Escher. Op het eerste gezicht zag het er allemaal logisch uit maar als je wat langer keek, liep je naar beneden de trap op. Marleen herinnerde Hugo vertellen over de chaostheorie vlak voordat hij ‘slubfzl’ had gezegd en vlak nadat hij over smurfen begon te zwetsen. Kon het zo zijn dat dit geordende geheel bij nadere inspectie opgebouwd was uit pure chaos? Juist op dat moment schoof de zon langs de zijkant van het gebouw en verlichtte de muur met een schaduwspel van kale berkentakken. Zelfs de meest redelijke mensen zoeken soms steun in zulke toevalligheden en Marleen besloot daarop naar haar baas te gaan.

Haar baas was een aimabele, kalende man met vriendelijke ogen, gezet onder grote borstelvormige wenkbrauwen. Als hij een aantal nachten slecht geslapen had of als hij ziek was, verloren deze hun veerkracht en stortten in, zodat ze bijna voor zijn ogen hingen. Zijn kantoor zag eruit alsof er een aantal geweldige kasten met ordners in om waren gevallen. Als je goed keek, kon je zien dat de papiermassa niet volledig zonder ordening was.

Op elk vrij plekje lagen stapeltjes papier. Marleen wilde de stoel tegenover zijn bureau papiervrij maken om te gaan zitten.

‘Niet doen!’ riep hij verschrikt. ‘Als je iets verplaatst raak ik mijn systeem kwijt.’

Marleen grijnsde en zei, ‘Systeem?’

‘Ja, systeem. Vraag me maar eens iets.’

‘OK. Waar zijn de laatste aantekeningen van de zwendel met AH-zegels?’

‘Makkie. Achter je, voor de kapstok, derde van onder.’

Marleen keek en knikte bewonderend.

‘There’s method in my madness.’

‘Hoe hou je het hier in godsnaam schoon. De schoonmaker kan zo toch nergens bij?’

‘De schoonmaker mag hier niet meer komen van de Arbo-dienst. Te ongezond,’ zei hij triomfantelijk. ‘Maar je komt hier niet voor niets, ik zie het aan je ogen.’

‘Ja,’ zei Marleen, ‘eergisteren waren we allemaal erg verguld met het bereikte resultaat maar ik denk dat we eigenlijk helemaal niets bereikt hebben.’

‘Vertel.’

‘Nou,’ begon Marleen terwijl ze besloot de blauwe vrienden niet te noemen, ‘alles paste perfect in elkaar en toch is het enige verband dat er geen verband is. Volgens mij is dat het geheim achter deze hele organisatie.’

‘Verklaar je nader.’

‘Wel,’ ging Marleen verder, ‘je kent het principe dat iedereen 7 relationele stappen verwijderd is van de Paus?’

‘Je bedoelt dat ik familie ben van de Paus? Dat zal mijn dominee niet leuk vinden.’

‘Nee. Ik bedoel dat jij iemand kent die iemand kent die iemand kent, die de Paus kent. Zo is alles met elkaar verbonden in een soort piramide spel. Maar alle connecties die wij daar op de muur plakten, strandden bij 2 hooguit 3 relationele stappen.’

Dat kan slechts 2 dingen betekenen,' zei Marleen die op dreef gekomen was.

Haar baas trok een gezicht van, 'Logisch. Ik zou ze voor je kunnen uitspellen, maar ik wil graag dat je zelf de conclusie trekt,' terwijl hij dacht, 'Waar gaat dit over?'

'Of,' vervolgde Marleen, 'er is geen verband, of, alle elementen hebben verband met één en hetzelfde punt!'

'Wat is je voorstel?' zei haar baas die onlangs op management cursus was geweest.

'Simpel. In plaats van alle verbanden te onderzoeken die we op de muur hebben gekalkt, moeten we juist alle verbanden onderzoeken die er ogenschijnlijk in onze eerdere onderzoeken niet waren.'

Het duizelde haar baas dat het een lieve lust was. Het enige wat hij uit kon brengen was, 'Zeg me wat je nodig hebt en ik zorg er voor.'

Warren had besloten zijn verdiende geld met zorg te spenderen. Als er contant geld in het spel was, verliep de uitbetaling van zijn salaris altijd met bijzonder veel gemak. Eén van de spelregels van de geest was dat hij in dat geval zijn medewerkers zelf liet bepalen wat ze op een transactie zouden moeten verdienen. 'Haal er maar uit wat je redelijk lijkt,' was zijn volmacht. Op deze manier hoefde hij nooit te onderhandelen over de hoogte van het salaris en omdat iedereen te schijterig was om hem ook maar enigszins voor het hoofd te stoten, bleven de loonlasten relatief laag.

Warren had nu meer dan genoeg om A-grade coke te kunnen kopen en liep met zijn hand op zijn zak naar huis. Terwijl hij zijn voordeur opendeed, grijnsde hij vuil naar zijn buurman die van schrik de gordijnen dicht deed.

Achter de voordeur lag een envelop, waarop Warren's vuile grijns omsloeg naar een geconcentreerde blik. Een envelop betekende een volgende opdracht. Hij pakte de envelop op en duwde de voordeur met zijn hak dicht.

Het zakje poeder lag nu naast de envelop voor hem op tafel. Hij koos voor de envelop. Nog 1 klus en hij zou misschien genoeg hebben om terug te kunnen naar Australië.

De instructies waren, zoals hij gewend was, kinderlijk eenvoudig. Hij hoefde slechts een vooraf geboekte bestelauto op te halen en de klus te klaren. De geest zou iemand anders voor het alarm laten zorgen.

Warren pakte het zakje op en haalde diep adem door zijn neus.

Hugo stond op de receptie van het museum en keek naar zijn voltallig personeel. Het was vrijdagmiddag en dus tijd voor een biertje en wat nootjes.

Hugo vond het in verband met Arbo-technische redenen niet verantwoord om zijn personeel alleen maar te laten drinken. Als je de bloedvaten verwijdt met alcohol moet je ze tegelijkertijd ook vernauwen met sigaretten. Yin en Yang. Hij had een collecte onder het personeel gehouden om een rookwerend schot te kunnen laten bouwen tussen de receptie en het museum. Het enthousiasme was zo groot dat ze geld over hielden, waar ze nu nog steeds van konden roken.

'Beste mensen,' begon hij, 'normaal hou ik het kort. Sterker nog, ik heb nu al meer gezegd dan ik normaal zou zeggen.' Blikken van herkenning kwamen zijn kant op omdat hij normaal, "Beste mensen" gevolgd door een stilte die hij zo lang als draaglijk was, vol hield – wat niet al te lang was want hij had mensen verboden ook maar een slokje te nemen tot hij klaar was met zijn speech - "proost!"

‘Uit betrouwbare bronnen,’ zijn secretaresse wendde haar blik af, ‘heb ik vernomen dat het Ministerie van OCenW de subsidie wil ombuigen. Ze willen het niet meer verbinden aan de begroting van het museum en de doelstelling om zoveel mogelijk mensen te laten genieten van de prachtige kunsthistorische objecten. Nee, ze willen de levensvatbaarheid van musea testen door de subsidie te verbinden aan de kaartverkoop. Ik weet wat jullie denken, de wereld op zijn kop, maar, als de spelregels gedurende de wedstrijd veranderen, kan je twee dingen doen.’ In het kader van beter goed gejat dan slecht verzonnen herhaalde Hugo de Ysbrkr analyse van Mac. Hij had het moment zorgvuldig opgebouwd en besloot met: ‘Wij gaan dus op T.V.’

Een donderend applaus steeg op vanuit de gelederen. Bierflesjes werden onder de oksel geklemd en sigaretten snel in de mond gestoken om de handen vrij te kunnen maken. Het applaus en de opgewarmde zaal brachten Hugo in een toneelvervoering. Hij kreeg een brok in zijn keel, zijn ogen werden vochtig en opeens hoorde hij zichzelf met gebroken stem roepen, ‘En morgen ga ik een werk van Dova voor het museum aanschaffen.’

Zijn gen gaf hem een enorme trap in zijn kloten, maar Hugo wist dat hij nu niet meer terug kon.

Vroeg opgestaan in het weekend was een vreemde gewoonte van Mac. Op een doordeweekse dag was hij niet uit zijn bed te knuppelen maar op zaterdagochtend maakte zich een curieuze onrust van hem meester. Gedurende de spaarzame momenten van zelfreflectie had Mac besloten wat hier de oorzaak van was. Tijdens een werkdag was zijn leven al grotendeels bepaald. De uren van zo’n dag zijn snel gevuld met, bij gebrek aan een beter woord, werken.

Het weekend staarde hem echter aan als een groot gapend gat. Een lelijk gat dat zo snel mogelijk gedicht moest worden met allerlei denkbare activiteiten. Waar is dat weekend tenslotte anders voor gemaakt. Deze druk leunde 's ochtends al vroeg op Mac's schouders als een hyper-actief kind van 4. Wat gaan we doen? Gaan we spelen? Mag ik een boterham? Verstoppertje? Ik moet plassen!

Mac wist niet beter dan toe te geven aan deze druk en had zichzelf er van overtuigd dat het was zoals het was. Als Mac's zelfreflectie verder had gereikt dan het bewonderend naar zichzelf in de spiegel kijken, was hij er waarschijnlijk achter gekomen dat het gat in de dag een andere oorzaak had.

De realiteit was dat Mac zijn schaatsen had gepakt en op de fiets naar het Museumplein was gereden. Daar ligt een vrij stompzinnig ijsbaantje waar mensen oud-Hollandse gezelligheid proberen te creëren. Niet dat er veel oud-Hollanders zijn. De hele ijsbaan is namelijk stampvol met Italiaanse stelletjes en Amerikaanse back-packers met haar op het gezicht. Toch had het wel wat, vond Mac. Hij kon tenslotte aardig schaatsen, maar weer niet goed genoeg voor de Jaap Eden baan. De laatste keer dat hij daar was, had hij iets te dicht op de binnenbocht gereden en werd uit balans gebracht door de zuigkracht van een aerodynamisch ingepakte rocket-man. Op dat moment had hij besloten om zich te mengen tussen mensen die vele malen slechter ter schaats waren dan hij.

Op het museumplein deed hij dan ook zijn uiterste best om de technisch mooiste slagen te maken in de hoop de bewondering te oogsten van de omstanders. De omstanders waren echter veel te druk bezig zo hard mogelijk cirkels te draaien met beide armen. Dit is een proces waar je als beginnend schaatser doorheen moet, terwijl je besluit of je op je neus of je stuitje wilt vallen.

Een tikkeltje teleurgesteld over het feit dat de meeste schaatsers dit proces veel belangrijker vonden dan zijn techniek, ging hij op een strobaal zitten. Zodra de geur van de natte vacht van een in een moddersloot gevallen Labrador vanuit de stobalen zijn neus bereikte, ging hij op de stenen rand zitten. Hij was naar de Koek en Zopie tent geklund om een kop koffie te halen, warmde daar nu zijn handen aan en keek rond. Hij keek van Amerikaanse back-packers naar Italiaanse stelletjes, naar ouders met kinderen.

‘Gadverdamme,’ dacht Mac, ‘ik wil een vriendin!’ Het meisje naast hem schoof schichtig een metertje van hem vandaan. ‘Oh, sorry, zat ik hardop te praten?’ zei Mac tegen het meisje.

Bij zijn vriendelijke woorden en ontwapenende glimlach, relaxte het meisje. ‘Er zijn er genoeg,’ zei ze, veelbetekenend om zich heen kijkend.

‘Er zijn er teveel,’ zei Mac.

‘Dat is een luxe probleem wat veel mannen zouden willen hebben.’

‘Ik ben niet veel mannen. Hoewel. Eigenlijk ook weer wel. Daarom zijn er ook zoveel vrouwen in mijn leven. Nooit tegelijkertijd maar na elkaar. Ik kan namelijk bijna alles zijn voor nagenoeg elke vrouw. Het kost mij ongeveer een half uur om door te hebben waar de emotionele knopjes zitten en hoe je er op kan drukken. Het einde van het verhaal is dat de vrouw in kwestie denkt dat ze de enige op de hele wereld is voor wie ik aandacht heb. Dat, gecombineerd met mijn volslagen onverschillige houding, maakt dat ze zich veilig voelen maar met een belofte van spannende dingen die de saaie kantjes van dat veilige gevoel af kunnen halen.’

Pang.

Daar lag Mac zijn ballon als een verschrompeld velletje op de ijsbaan. Hij had zijn eigen illusie doorgeprikt. Wat had hem bezielde om dit verhaal tegen een wildvreemd meisje te vertellen? Hij durfde eigenlijk niet naast zich te kijken en verwachtte een blik vol walging en een uitroep van, "Wat ben jij een zelfgenoegzame kwallenbak zeg!"

Het meisje lachte slechts en zei, 'Zo, zo.'

'Ja, het is een gave,' zei Mac. 'Ik begrijp alleen niet waarom ik jou dit allemaal vertel.'

Haar lach werd nog breder, terwijl ze zei, 'Ik ben zo'n persoon waar je je zo bij op je gemak voelt, dat je denkt dat je haar alles kan vertellen en dat het me nog boeit ook.'

Pang.

'Zo, zo,' zei Mac. 'Zullen we samen en kopje koffie gaan drinken?'

'Lijkt me leuk. Nog meer in het verschiet?'

'Twee verschrompelde stukjes plastic?' dacht Mac. 'Nee, je hebt geen jukbeenderen,' zei hij.

'Oh, vertel eens, waar komt dat vandaan?'

'Ik heb het gevoel dat ik je dat ongetwijfeld ga vertellen. Het was lang geleden.'

Hugo werd wakker met een kop alsof hij de hele nacht alleen maar ingeademd had. Zijn hersenvliezen stonden op knappen, zijn trommelvliezen waren strakker gespannen dan het racket van een toptennisser en zijn zwemvliezen zaten strak om zijn voeten. Dat laatste zou hij straks aan Marleen vragen, maar het gevoel in zijn hoofd was in ieder geval te verklaren. Nadat de wilde weldoener aangekondigd had een Dova aan te schaffen ten overstaan van zijn voltallig personeel, had hij het op een drinken gezet om de pijn in zijn edele delen niet te voelen. Dat gen had een goeie trap in zijn linkerbeen.

Hij greep naar beneden, maar alles zat er nog. Vervolgens had hij zich onder de douche getrokken, zich aangekleed en was naar kantoor gegaan. Marleen was met de kinderen naar de speeltuin gegaan. Het was hun gouden regel. Degene die op vrijdagavond uit mocht, had het recht om de volgende ochtend uit te slapen.

Hugo had een dringende afspraak met zijn goede vriend Excel. Samen met zijn vriend zou hij moeten bepalen in welke culturele afgrond hij zijn museum had gestort als een depressieve lemming met jeugdpuistjes.

Hij liep het museum binnen. Er waren nog geen bezoekers, wat op zich goed uit kwam. Zo had de kroeglucht van de vorige avond de tijd om naar buiten te kunnen ontsnappen. Zich onbespied wanend klom Hugo op de receptie, trok een serieus gezicht en riep zo hard als hij kon, 'En na de Dova, komt een Fontana. En dan gaan we internationaal. Totdat we in elk land een vestiging hebben. En dan richt ik een 10 meter hoog standbeeld voor mezelf op met als onderschrift, "Hier staat Hugo de Grote....eikel!"'

Hij verwachtte een verontschuldigend hoestje achter zich van de bewaker, maar dat bleef hem bespaard. Met zware tred klom hij de lift in om vervolgens achter zijn computer plaats te nemen.

Hij zag nu pas de e-mail van de ambtenaar van het OCenW waarin deze aangaf binnenkort langs te willen komen. Hugo had zijn vinger al op de delete knop maar bedacht zich. Hij opende de e-mail, drukte op reply en nodigde de beste man uit. 'Staat altijd goed als je in het weekend e-mailt,' dacht hij.

Daarna sprak hij tot het orakel Excel. Met elke variabele die hij invoerde, antwoordde het orakel in cel M49 met een fel roodgekleurd getal. De schriftgeleerde Hugo had geen moeite om de gecodeerde boodschappen van het orakel te interpreteren.

Apocalypse. Zondvloed. Sprinkhanenplagen. Een legioen canvasmotten. Houtrot. Metaalmoetheid. Gespleten haarpunten. Loopneus.

‘Dit vraagt om drastische maatregelen,’ dacht Hugo. Hij keek verder in de financiële administratie en zijn door de jaren heen zorgvuldig opgebouwde potjes. Potjes die inmiddels door de reclamecampagne en de Dova met lange tongen tot de bodem schoon waren gelikt. Het enige wat hem zou redden was de hockeystick aan kaartverkoop. Maar hockeysticks krullen tegenwoordig omhoog en dan weer terug. En dan? Er was maar één mogelijkheid. De verzekering zou binnenkort voor verlenging opkomen. Weinig musea hadden een verzekering vanwege de absurde kosten, maar die van Hugo wel. De schaal van zekerheid zoeken liep van 1 tot Hugo.

Hij kon niet anders. Via de e-mail gaf hij opdracht aan zijn secretaresse de verzekering op te zeggen. Het orakel stemde in met een prachtig zwart getal.

‘Just do it,’ mompelde Hugo zonder veel overtuiging en stuurde een e-mail naar de Spazialismo foundation, met een getal waar het orakel zich in kon vinden.

‘Zo, die kan van het lijstje ‘things to do in my life’ af. Evenals ‘mijn leven in de prak helpen.’

Ietwat opgemonderd door zijn zelfspot besloot Hugo op internet op zoek te gaan naar een oude Pac-man machine. Stond ook al een tijdje op zijn lijstje dus waarom niet nu. Het laatste jaar had Hugo een onweerstaanbare drang gehad om zijn lijstje af te werken. Alsof het anders te laat zou zijn.

8. ALLES HAT EIN ENDE NUR DIE WURST
HAT ZWEI

Schade mein schatz, alles ist vorbei

Het was maandagochtend. Sophie was bijna op tijd. Hugo had haar daar al vaak op aangesproken maar dat bleek vergeefse moeite. Hugo vond te laat komen op maandagochtend gelijk staan aan een motie van wantrouwen. Een openlijke blijk van minachting ten aanzien van alles wat met werk en respect voor haar baas te maken had. Hoogverraad. Een ‘’hanging offense.’’

Zijn secretaresse ontkende dit in alle toonaarden en beloofde plechtig haar best te doen voortaan op tijd te komen. Het lukte haar nooit. Sophie was een ruimtevuller. Als ze om 9 uur op kantoor moest zijn, vond ze dat ze om half 9 nog best tijd had om een kopje koffie te zetten, even haar schoenen te poetsen, toch maar weer een andere broek aan te doen. Hugo dacht dat zulke mensen in een andere tijd-ruimte dimensie leefden dan hij.

‘Zo baas. Hoe voel je je?’ vroeg Sophie toen ze met verhit gezicht binnen kwam stormen.

Hugo trok een serieus gezicht en zei, ‘Prima. Lees even je mail. Ik heb een paar klusjes voor je.’

Sophie startte de computer op en ging een kop koffie halen. Toen ze de e-mail geopend had, keek ze vertwijfeld naar haar baas. ‘De verzekering opzeggen? Maar daar was je altijd zo trots op. Dat je als een van de weinige museumdirecteuren rustig kon slapen.’

Hugo knarste, ‘Ik neem wel slaappillen. Doe het nou maar gewoon en kan je voor donderdag een ticket naar Rome voor me boeken? Ik heb zaterdag een bedrag genoemd voor de Dova maar ik wil hem wel eerst zelf inspecteren.’

‘Dus je zet het door?’

‘Ja, waarom niet?’

Gered door de bel. Hugo pakte de telefoon op en riep, ‘Héé, ik verwachtte je belletje al.’

Het was Mac. Hij wilde een datum prikken voor de shoot in het museum.

‘Wil je secretaresse nog de rol van Mona Lisa hebben?’ vroeg Mac.

Hugo keek naar Sophie en zei, ‘Of je de rol in de commercial nog wilt hebben?’

‘Echt waar? Je zat me niet te stangen. Ja natuurlijk!’

‘Ze wil,’ zei Hugo in de telefoon.

‘Ik ga hangen want de telefoonnota’s rijzen de pan uit. Ik heb net met de KPN gebeld wat hier voor belachelijks aan de hand is. Het lijkt wel alsof ik elke dag naar Australië zit te bellen. Weet je wat die omhooggevallen puttengraver zegt? ‘Dat klopt meneer. De afgelopen week is er voor ongeveer 15 uur met Sydney gebeld’. Blijkt die Joris daar één of andere oudoom te hebben zitten en vrolijk van kantoor met hem zit te kleppen. Vanwege het tijdsverschil lukt het thuis niet zegt-ie gewoon. Dat geloof je toch niet. In ieder geval, is donderdag goed?’

‘Ik ben er zelf niet,’ zei Hugo, ‘dan zit ik in Rome om een Dova te kopen. Ik laat Sophie de boel wel afhandelen – onder toezien oog van de bewaking. Krijg ik nog korting als mijn eigen personeel in de commercial speelt?’

Donderdagavond. Sophie deed de deur open voor de filmcrew en zag het gezicht van Mac. Mac zag de jukbeenderen van Sophie.

Ze zeggen dat een gezicht honderden spieren heeft om evenzoveel nuances van gelaatsuitdrukkingen voort te kunnen brengen. Het is de meest krachtige manier van communicatie. De hersenen van de één kunnen niet anders dan zich volledig concentreren op de gelaatsuitdrukkingen van de ander. Dit is de reden waarom mensen in de lucht kijken als ze een lastige vraag wordt gesteld. Het werkgeheugen wordt volledig overstroomd met de data van het gezicht. Multi-tasking niet mogelijk.

Mac produceerde een fiks aantal gelaatsuitdrukkingen bij het zien van Sophie. Sophie was deze als een dolgedraaide Pentium aan het verwerken. Mac moest de hare weer razendsnel interpreteren, hetgeen hem zoveel moeite kostte dat dit op zijn gezicht was af te lezen. Daar moest Sophie weer mee aan de slag. Het was een eternal loop in de programmatuur.

Ze stonden daar een uur in hun eigen tijd-ruimte dimensie en ze hadden er nog gestaan als Joris niet per ongeluk gestruikeld was over één van de kabels van de camera's en voorover het museum binnen tuimelde.

Mac herstelde zich als eerste. 'Meer dan 15 jaar geleden. En ik ga je straks gewoon weer in je onderbroek zien.'

'Alles voor de showbiz,' antwoordde Sophie met een lach.

'Hoe is het met je?' vroeg Mac.

'Het was bagger, maar nu is alles weer goed. En jij?'

'Ik dacht dat het goed was. Maar dat is het nu ook.'

‘Je meent het!!’ zei Hugo. ‘Wat ben ik verschrikkelijk blij voor je. En voor Sophie. Dat arme schaap had het er laatst nog over. Ik was het alweer vergeten, maar jij was het dus.’

‘Ik heb overigens liever niet meer dat je je zo seksistisch over mijn vriendin uitlaat, best vrind,’ grapte Mac. ‘Hoe vergaat het jou in Rome?’

‘Geweldig. Ik zit al een uur of 3 op het vliegveld te wachten op mijn vlucht terug. Ik heb eigenlijk best een pokkenhekel aan Italianen.’

‘En schaatsen kunnen ze ook al niet.’

‘Precies. Is mijn museum nog heel? Hoe gaat het met de shoot? Help je Sophie eraan denken dat ze de bewaking goed instrueert als jullie samen weggaan? Je weet hoe ze is. Oh nee, daar mag ik het niet meer over hebben. Ik moet boarden. Ik zie jullie in Amsterdam. Waarschijnlijk pas over een week, als ze straks de polderbaan nemen. Zit ik weer een half uur lang te taxiën vanwege die snel aangebrande gasten in Hoofddorp. Help me herinneren dat ik daar eens op een zondagnacht, luid toeterend, doorheen rij.’

Gedurende twee weken nam het leven relatief normale vormen aan. Het gen besloot zich voorlopig in de krochten van Hugo's ziel terug te trekken. De aanstekelijkheid van de nieuwe liefde tussen Mac en Sophie had zijn weerslag op Hugo. Hij kwam af en toe weer eens met vreemde cadeautjes thuis, hij had een oppas geregeld voor een avondje uit en voelde weer die oude blozende warmte als hij Marleen aankeek. Marleen liet het zich met gematigd enthousiasme welgevallen, want ze was bijzonder gepreoccupeerd met haar case. Hugo herkende dit van zichzelf en voelde zich niet tekort gedaan door haar reactie.

Sophie en Mac deden het obligate Hollywood filmrondje van nieuwe lovers waarin ze van bed naar restaurant, naar film, naar strandwandeling, naar kermis trokken.

Joris liet zich tegenwoordig op kantoor bellen door zijn oudoom en Warren bereidde zich mentaal voor op zijn nieuwe klus.

Claire was ontroostbaar en had haar middenvoetsbeentje gebroken toen ze bij het nieuws met alle macht tegen een metalen dossierkast had geschopt.

Diederik legde de laatste hand aan de commercial en had de eerste uitzending op vrijdagavond vlak voor het 8 uur journaal reeds geboekt.

Het was vrijdagmiddag. Het schot hing al voor het museumgedeelte en de receptie liep vol met de eerste werknemers. Hugo had het grote plasmascherm, wat doorgaans werd gebruikt voor een doorlopende documentaire over Italiaanse kunst, in de receptie laten zetten, zodat iedereen tegen het eind van de borrel naar de première van de commercial kon kijken.

Hugo stond op de receptie en besloot het deze keer wel kort te houden. Hij kon zich tenslotte niet nog een schilderij veroorloven.

‘Beste mensen, graag wil ik jullie applaus voor de man die dit mogelijk heeft gemaakt, mijn goede vriend Mac. Hij staat naast, nou ja naast kan je het haast niet noemen – heeft iemand een koevoet – onze eigen Sophie, de leading lady. Proost.’

Bij de droge tonen van het ster- en cultuurblokje siste iedereen elkaar stil en keek aandachtig naar het plasmascherm.

De fish-eye camera zweefde mystiek langs alle kunstwerken van het museum. Zaalje langs, gangetje in, nisje door. Pianomuziek van Keith Jarrett op de achtergrond. Vervolgens, liep de muziek over in een nummer van Daft Punk. Dit bracht het tempo omhoog. De shots werden sneller, de kleuren werden harder, het beeld scherper. Het beeld bleef vervolgens stil staan bij het hoofd van de Mona Lisa. De camera kroop langzaam naar beneden en gleed over haar zwartkanten BH. Het ging verder naar beneden via haar welgevormde buik om daarna verder af te zakken naar de matching zwartkanten slip. De slip zat om een bips die ongemakkelijk rustte op drie ananassen. De voice over zei, ‘Ontdek de geheimen van de Mona Lisa’.

De bloedlijke conservator stormde vol walging de receptie uit, maar de rest van de menigte begon spontaan te applaudisseren.

Behalve Hugo.

Hugo stond als aan de grond genageld. Wat had hij gedaan? Zijn gen begon als een razende om zich heen te slaan. ‘Zie je wel, zie je wel. Je had gewoon bij de final preview moeten zijn. Maar oh nee, meneertje liet zich weer omlullen door zijn goed vriend Mac die zei dat het allemaal niet zo spannend was. Je hebt toch wel belangrijkere dingen te doen als museumdirecteur?’

‘Hou je kop,’ siste Hugo en sloeg zichzelf zo hard in zijn maag dat de vlammetjes met klaterend geweld op de marmeren vloer uiteen spatten.

‘Ik dacht dat jij het hem wel verteld zou hebben,’ zei Mac terwijl zijn vingers over Sophie’s rug gleden.

‘Ik?’ zei Sophie verbaasd. ‘Wie heeft hier nou een reclamebureau? En bovendien, Hugo keek de laatste tijd een beetje vreemd naar me. Ik wilde, welke gevoelens hij dan ook maar had, niet aanwakkeren door over zwartkanten ondergoed te beginnen. Waarom heb jij hem niks gezegd?’

‘Ik was het wel van plan maar er kwam iets tussen.’

‘Wat dan?’

‘Jij,’ glimlachte Mac. ‘Hij is ook zo’n verdomde zekerheidszoeker. Ik had het idee dat hij misschien op het laatste moment af zou haken, of het script drastisch om zou gooien. Dat zou het hele effect te niet doen. De essentie van de commercial zou onderuit gaan. Het is voor zijn eigen bestwil,’ verdedigde Mac zichzelf.

Mac vouwde zijn armen onder zijn hoofd en bestudeerde tevreden het plafond.

‘Nooit gedacht dat iemand zoveel vlammetjes kon braken.’

Hugo lag met zijn hoofd onder zijn kussen. ‘We moeten eruit,’ zei Marleen. Ik denk dat de kinderen beneden elkaar de kop aan het inslaan zijn.’

‘Prima. Vraag, als ze klaar zijn, of ze mijn kop ook even doen,’ bromde Hugo van onder zijn kussen.

‘Kom, kom. Waar maak je je druk om?’

‘Waar maak ik me druk om? Heb je het gezien? Het was toch te ranzig voor woorden?’

‘Ja, als ze de vloer niet direct schoon hadden gemaakt, had het lelijk in het marmer kunnen bijten.’

‘Je weet best wat ik bedoel. Waarom ben ik toch de enige die zich druk maakt?’ gilde Hugo uit.

‘Dat ben je toch altijd?’ zei Marleen. ‘Ook als er helemaal niks is om je druk over te maken, kan jij altijd wel wat vinden. Dat vind je nou eenmaal leuk. Daar haal jij je energie uit.’

‘Zie ik eruit alsof ik elk moment een rondje kan gaan joggen?’

‘Nee, nu niet. Maar je hebt gisteren ook niet gegeten, uiteindelijk. Maar even zonder gekheid. Wat vonden je mensen ervan?’

‘Die stonden te applaudisseren, die vonden het prachtig.’

‘Nou dat bedoel ik. Zij vonden het prachtig, Shoot-it vond het prachtig. Mac stond er 100% achter. Zelfs *mijn* nieuwsgierigheid werd geprikkeld. Alleen die draak van een conservator vond het niks. Maar die heeft nog nooit vrouwen ondergoed gezien waar je *niet* met de complete EO-jongerendag in kan kamperen. Heb je de laatste tijd wel eens naar MTV gekeken. De commercial was preuts vergeleken met wat er dagelijks over het volk wordt uitgestort. Geloof me nou maar, het valt allemaal wel mee. Maandag ziet alles er beter uit.’

‘Wat een vrouw,’ dacht Hugo en voelde zich daadwerkelijk een stuk beter.

Hugo kwam uitgeslapen op kantoor. Hij had het hele gebeuren van zich af laten glijden en voelde zich ontspannen. Over een paar uur zou hij de ambtenaar van OCenW op bezoek krijgen en hij verheugde zich erop om deze dorknoper eens te laten zien wat commercieel inzicht was.

Hij was, zoals verwacht, stipt om 11 uur 's ochtends gearriveerd. Hugo kon dit waarderen hoewel hij hem verdacht van een vrije ochtend op kosten van de staat.

‘Kom binnen, ga zitten, ga zitten,’ zei Hugo. ‘Wilt u nog een korte rondleiding of zullen we direct ter zake komen. Dat doet me eraan denken, ik weet eigenlijk niet precies waar ik de eer aan te danken heb.’

De man duwde zijn opgeleukte ziekenfondsbrilletje verder op zijn neus en zei, ‘Misschien als we aan het eind nog wat tijd over hebben. Om met de deur in huis te vallen, ik ben eigenlijk op een soort tournee langs alle gesubsidieerde musea van Nederland. Er schijnen namelijk hardnekkige geruchten de ronde te doen ten aanzien van de methodiek van het verstrekken van subsidie aan deze Nederlands musea. Wij hebben, als centrale overheid, een aantal regels opgesteld met betrekking tot de wijze waarop de subsidie verdeeld dient te worden over de verschillende musea alsmede ten aanzien van de hierbij te hanteren criteria.’

Hugo kreeg al een beetje jeuk. Waarom konden zulke mensen nooit eens gewoon praten. Elk woord werd zorgvuldig afgewogen en al dan niet te licht bevonden. Zouden ze thuis ook zo tegen hun vrouw praten. Of tegen hun kinderen. ‘‘Jan-Jaap, we hebben binnen ons huishouden een aantal kaders neergelegd waarbinnen we zo goed mogelijk kunnen opereren. Als een van de partijen zich buiten deze kaders beweegt, wordt het evenwicht van dit huishouden verstoord, hetgeen, direct of indirect grote consequenties zou kunnen hebben voor de effectiviteit van eerder genoemd huishouden.’’ Anders gezegd, blijf met je fikken uit de koektrommel, ja.

Terwijl Hugo’s gedachten weer van Nederland 1 naar Nederland 2 terugzapte, hoorde hij de ambtenaar nog net zeggen, ‘...om kort te gaan, de methodiek van het verdelen van subsidiegeld op basis van de kaartverkoop wordt vanuit het Ministerie ten stelligste ontkracht.’

Het duurde even voordat de neuronen in Hugo's hersens van de ene cel naar de andere waren gesprongen. Dit is op zich een vrij simpele oefening voor neuronen. De ene keer is de afstand tussen de cellen groter dan de andere. Bij een kopje koffie drinken is de afstand vrij klein. Dit heeft te maken met ervaring. Als je voor het eerst gaat jongleren met brandende fakkels, is de afstand groter. Veel oefenen en ijsklontjes later, wordt deze afstand kleiner. Totdat ook dit net zo makkelijk gaat als koffie drinken. Koffie drinken tijdens het jongleren is weer een stapje moeilijker.

Zo vergaat het ook met niet fysieke inspanningen, zoals het verwerken van informatie. "Wil je een kopje koffie?" is makkelijk. "De aarde is toch plat," is daarentegen weer vrij pittig.

Als je net heel veel geld hebt uitgegeven aan een reclamecampagne, in de stellige overtuiging dat je daarmee het toegangkaart beluste subsidiebeest hebt verslagen, ben je niet voorbereid op een uitspraak als, "Wat een flater, knuppel, het was maar een fabeltje."

Hugo werd bleek om zijn neus en zelfs zijn gen zat naar adem te happen.

'En waar, als ik vragen mag, is de toewijzing van de subsidie dan wel op gebaseerd?' piepte Hugo.

'Het Ministerie is van mening dat de huidige methodiek grotendeels in ongewijzigde vorm voortgezet zou moeten worden. Wij zijn bijzonder behept met het uitdragen van de cultuurgedachte en om zoveel mogelijk burgers te kunnen laten genieten van het culturele erfgoed. Ook realiseren wij ons dat de individuele musea goed uitgerust zijn om dit zo waardevol mogelijk in te vullen. Waarom zouden wij op de stoel van de museumdirecteur gaan zitten. Juist daarom hangen wij eens te meer aan *vernieuwingen* van collecties door middel van aanschaf van objecten, mits natuurlijk van te voren bij het Ministerie aangevraagd en geaccordeerd.'

Hugo wankelde.

‘Maar om te zorgen dat de musea wel hun integriteit bewaren en het professioneel uitdragen van cultuurbezit te kunnen waarborgen, zijn wij veel strenger geworden op de ethische gedragingen van musea. Dit laatste brengt mij op uw commercial die ik, weliswaar buiten diensttijd, heb mogen aanschouwen maar welke ik toch mee moet nemen in mijn persoonlijke aanbevelingen aan het Ministerie.’

Hugo lag.

Het eerste wat Hugo zag, was het gezicht van Sophie. Sophie had, fijngevoelig als ze was, een glas water over Hugo heen gegooid. Proestend werd hij wakker.

‘Is-ie weg?’ vroeg Hugo.

‘Ik heb hem weggestuurd. Weet je wat hij aan het doen was toen jij op de grond lag? Hij was het gespreksverslag aan het bijwerken. De knurft.’

‘Je bent toch wel aardig gebleven, hè?’

‘Laat ik het zo zeggen, dit was het tweede glas.’

‘Ooooh, neeeee !’ kreunde Hugo.

‘Weet je wat, ga lekker naar huis, ik red het hier wel. Woensdag zijn we toch dicht. Kom dan lekker naar kantoor. Kan je in alle rust de boel op een rijtje zetten.’

‘Maar dat is onmogelijk. Ik moet iets doen. Alles loopt fout. Ik moet...’ Terwijl Hugo op probeerde te staan, viel hij duizelend voorover in de armen van Sophie.

‘Rustig aan hè baas. Ik heb een vriendje.’

‘Things to do in my life: kill myself,’ mompelde Hugo in zichzelf. Een hysterisch lachje maakte zich van hem meester. Hugo zombiede van huis naar kantoor. Hij had twee nachten niet geslapen en de wallen onder zijn ogen konden een springvloed in Noord-Beveland keren. Allerlei gedachten speelden door zijn hoofd. Hoe kon hij het tij keren, behalve met zijn wallen. De commercial stop zetten? Zeggen dat het allemaal niet zijn schuld was, dat hij de laatste versie nooit had gezien maar vertrouwd had op zijn beste vriend aan wie hij de commercial had uitbesteed? Dat kon er ook nog wel bij. Een onderzoek van het Ministerie naar de illegitieme aanwending van overheidsgeld.

En dan de Dova. Moest hij de aankoop post-dateren. Of claimen dat de Italianen plotseling de Amerikaanse manier van dateren hebben overgenomen. Dat 10/2 eigenlijk 2/10 is en dus ruimschoots de tijd hebben om toestemming aan het Ministerie te vragen?

Hij maalde en maalde totdat zijn gedachten tot stofdeeltjes waren verpulverd en geen enkel houvast meer boden. Waar was het fout gegaan. Kon hij een waterdicht excuus bedenken welke grotendeels gebaseerd was op de onrechtmatige daad van een groep smurven met een kater? Zelfs in zijn huidige staat van verwarring moest hij concluderen dat dit te ver zou gaan.

‘Rustig Hugo, rustig,’ probeerde hij zichzelf te kalmeren. ‘Straks ben je op kantoor. Niemand aanwezig. Je zet een lekker kopje koffie en je bedenkt wel wat. Je hebt ergere dingen meegemaakt. Nee, dat heb je niet. Maar toch, als je ergere dingen had meegemaakt dan, euh, ...’

Hij stak de loper in de voordeur van het museum en probeerde hem om te draaien. Zelfs dit lukte niet vandaag. Toen hij met veel kracht probeerde het slot open te maken, kraakte de deur vanzelf open.

Onmiddellijk stroomde het zweet over zijn rug. Hij duwde de deur verder open en bleef op de drempel staan. Zijn hart klopte als een renpaard. Langzaam liep hij door maar zag niks wat anders was dan anders.

Met bonkende slaperen liep hij verder naar het museumgedeelte en wilde het alarm uit zetten. Toen hij zag dat het alarm al uit was, bekwam hem de stille hoop dat de bewaking zich een dag vergist zou hebben en hem hartelijk zou verwelkomen.

Maar Hugo was alleen. Hij was verschrikkelijk alleen. Daar waar de wanden eens gesierd waren met de meest prachtige schilderijen, daar waar de marmerwitte sokkels de meest imposante sculpturen droegen, was nu alleen maar leegte. Een leegte van bovennatuurlijke proporties. Een leegte zo leeg als de waterzak van een nomade zonder richtingsgevoel. De ruimte die deze leegte achterliet, was zelfs de grootste Spazialist teveel van het goede. Het enige wat de leegte enigszins probeerde te vullen, was het niet aflatende gejammer van Hugo terwijl hij onophoudelijk met zijn hoofd op de grond bonkte.

Net toen hij bijna door uitputting, bloedverlies en algehele misère in bewusteloosheid aan het afglijden was, werd hij opgeschrikt door een nasaal Amsterdams stemgeluid.

‘Kaazersgracht 42? Ik heb een pakketje voor je. Schilderaatje denk ik. Afzender ene Dofa. Waar zal hem neerzetten?’

Hugo kreunde slechts.

‘Ik hang hem wel ergens op,’ zei de man, ‘Ik zie al een plekje.’

Toen Hugo's voorhoofd gehecht was en hij de interviews met de recherche achter de rug had, liet hij zich door Sophie naar huis brengen. Mac was meegekomen en hij hing tussen hen in.

'Is er echt niets wat ik voor je kan doen?' vroeg Mac.

'Nee, dank jullie wel. Ik ben erg blij dat jullie zo snel gekomen zijn. Maar dit moet ik verder zelf opknappen. Dat heb ik mijn hele leven al gedaan en dat doe ik nu weer. Gelukkig heb ik een fantastische vrouw die me hier doorheen kan helpen.'

'En zo is het,' zei Mac. 'Maar als er iets is wat we voor je kunnen doen, direct bellen, en we zijn er voor je.'

'Ik waardeer het jongens. Maar nu wil ik alleen maar naar huis.'

'Gelukkig ben je goed verzekerd,' riep Mac hem nog na om hem moed in te praten. Van een afstand zag hij dat Hugo opeens onzeker op zijn voeten zwaaide.

Hugo opende de voordeur van zijn huis en was blij dat deze op slot was. Het laatste wat hij nodig had, was dat zijn eigen veilige heiligdom op schandalige wijze was leeggeroofd.

Hij slofte de trap op naar de slaapkamer. Gooide zijn kleren op het bed en ging douchen. De bloedkorsten op zijn voorhoofd en zijn wenkbrauwen lieten los onder de warme stralen en draaide het putje in. Hij voelde zich al een stukje beter maar wilde vooral alleen maar op bed liggen. Zijn ogen dicht doen en wegzinken in het matras. Toen hij zich afdroogde zag hij plotseling dat er een aantal attributen op de wastafel ontbraken. Vrouwendingen. Hij liep de slaapkamer binnen en zag de klerenkast openstaan. Ook daar miste wat. Vrouwenkleren. Toen zag hij het briefje op het bed. Hij probeerde het te lezen maar zijn handen trilden zo heftig dat hij het op het kussen neer moest leggen voordat dit lukte.

‘Kinderen zijn bij mijn moeder. Ik bel je over een aantal dagen,’ las hij.

9. HET BEGRIJPEN – DEEL II

Een gek denkt alleen maar dat hij een helder moment heeft

‘Like taking candy from a baby,’ zei Warren tevreden tegen zichzelf. Glimlachend tufte hij met zijn gehuurde bestelauto naar Garrelsheer in Groningen. Het enige waar deze plaats op kan bogen is de Garrelsheerse gruttensoepp.

Niemand van de 374 zielen wist dat hier een internationaal opererende bende gebruik maakte van de stal van boer Van Kooij. Ze vonden hem een zonderling maar hij ging elke zondag braaf naar de kerk, dus kon er weinig mis met hem zijn. De stal oogde en rook als elke andere stal maar onder de melkapparaten bevond zich een perfect geconditioneerde opslagruimte. Luchtvochtigheidsgraad en temperatuur werden constant gehouden om de kunstwerken zo goed mogelijk te conserveren. Gestolen kunst heeft een uitstekende houdbaarheid. Des te langer je het bewaart, des te meer geld het opbrengt en des te zekerder een koper zich kan beroepen op te goeder trouw handelen. Bezit is eigendom, was het credo van de geest.

Hugo werd wakker in een stil huis. Hij had twee volle dagen geslapen en voelde zich voor het eerst sinds tijden uitgerust. Dat was dan ook het enige positieve wat hij in zijn huidige situatie kon ontdekken. De gebeurtenissen van de afgelopen dagen hadden een zwart gat in zijn maag getrokken. Zijn strottenhoofd was de achterkant waar alle materie naar toe wilde ontsnappen. Deze permanente misselijkheid ging gepaard met een laag vulkaanas die zich op zijn hersenen had afgezet.

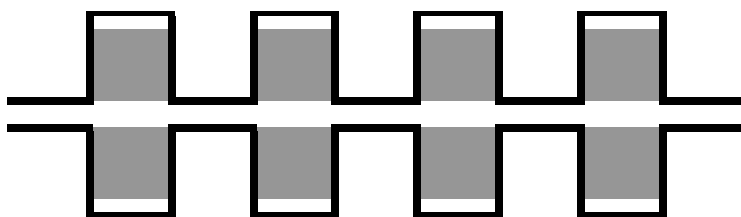
Alles wat vroeger ook maar enigszins vrolijk leek veranderde nu in een grauwe mist.

Hugo besloot zijn verdedigingsmechanisme in werking te stellen en ging verder met zijn theorie. Wat is filosofie toch makkelijk, had hij gezegd. Kansen grijpen, gaten vullen, daar ging het om. Het enige gat wat naar zijn mening gevuld hoefde te worden, was de diepe put waarin hij zich bevond. Eindelijk rust.

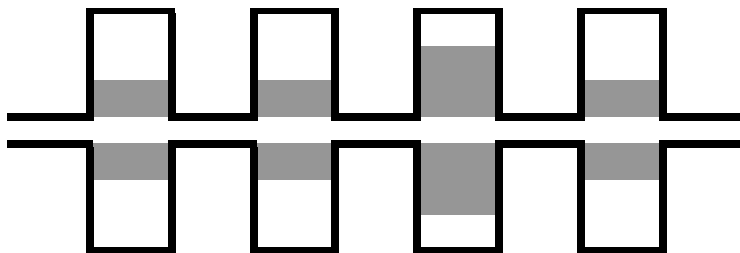
‘Wat was er gebeurd,’ vroeg Hugo zich af. Hij gaf toe aan zijn natuur en probeerde het te analyseren. Hij begon weer te tekenen. ‘Degene met de grootste grijze oppervlakte heeft gewonnen.’

‘Maar wat klopt hier niet? Waar kansen zijn, zijn bedreigingen. Waar mogelijkheden zijn, zijn risico’s. Hoe groter de kansen en mogelijkheden, hoe groter de bedreigingen en de risico’s. Zoiets als dit:’

‘Maar als je minder gaten vult en meer ruimte laat, kan je minder diep vallen. Low return, low risk.’ Zoals Hugo zijn hele leven had geleefd. ‘Zoiets als dit:’

‘Verbluffend eenvoudig. De grijze vakken boven de streep zijn plus en de grijze vakken onder de streep zijn min.’

Hugo keek nog eens naar zijn schetsen en realiseerde zich dat het dus geen donder uitmaakte of je gaten vulde of ruimtes dichtte. Alle grijze plus en min vlakken bij elkaar opgeteld kwamen in beide gevallen op nul uit.

Waarom voelde hij zich dan alsof hij zwaar in min stond. Niet alleen nu, alle ellende bij elkaar opgeteld, maar eigenlijk bij elk gat wat hij de afgelopen weken had gevuld. Waarom had hij die gaten gevuld?

Jaloezie.

Zijn hele leven lang had hij opgekeken naar de Mac-types van deze wereld. Types die zich hals over kop in relaties stortten. Types die de meest waanzinnige bedrijven opzetten, failliet gingen, en weer opnieuw begonnen. Types die hun sleutels kwijt raakten, die te laat op het vliegveld kwamen om daarna te ontdekken dat ze hun paspoort vergeten waren. Types die de muziek te hard zetten en vervolgens de klagende buurman op een biertje trakteerden.

Types die niet 's nachts naar beneden liepen om te kijken of het gas wel uitgedraaid was. Types die veel te veel konden eten en voldaan op hun rug konden liggen te glimlachen. Types die ruzie konden maken en het daarna net zo makkelijk weer bij konden leggen. Types die hun baas durfden uit te schelden. Types die een wandeling konden maken en zich geen zorgen maakten over hoe ze weer terug zouden komen. Types die een hypotheek op de top van hun inkomen namen, die zich geen zorgen over hun pensioen maakten. Types die geen carrièrepad hadden uitgestippeld. Types die tot half 6 's nachts in de bar konden blijven hangen en de volgende dag – of eigenlijk dezelfde ochtend – ontdekten dat ze een vergadering hadden. Types die geld konden uitlenen en dit een seconde later weer vergeten waren. Bungee jumpers, abseilers, crowd surfers. Mensen die *leefden*.

Hugo wilde ook leven. Hij wilde zich niet blijven manoeuvreren tussen de randvoorwaarden van zijn eigen zekerheid. Hij wilde door die barrières heen breken. Hij wilde gaten dichten.

Hugo wilde dood. Nog nooit had hij zoveel ellende over zichzelf uitgestort gekregen en hij zag geen uitweg meer. Hij was te laf om zelfmoord te plegen. Misschien als hij 8 uur achter elkaar infomercials of belspelletjes zou kijken, zou hij vredig kunnen ontslapen. Misschien als hij zijn pensioenpolis zou proberen door te lezen, zou hij hersendood raken. Of een cholesterolvergiftiging. Tachtig bakken shoarma met dubbel saus thuis laten bezorgen. Naar een Frans Bauer concert gaan. Hij had er allemaal de puf niet meer voor.

Hij was geen Mac-type. Hij was een Hugo-type met een Calvijn-gen. Hij had geen veerkracht. Hij kon niet gaten vullen, vervolgens in gaten vallen en daar dan weer vrolijk uitspringen.

Dat was de reden waarom hij zijn leven leefde zoals hij deed. Het maakte *wel* ene donder uit of je gaten vulde of ruimtes liet. Als gatenvuller moet je gaten vullen en als ruimtelater moet je ruimtes laten. Als gatenvullers ruimte laten of als ruimtelaters gaten vullen, *dan* gaat het mis. *Dan* word je ongelukkig.

‘Het verstand komt met de jaren,’ zei Hugo tegen zichzelf. ‘Maar voor mij is het te laat,’ en hij ging weer op bed liggen.

10. THE PLOT THICKENS...

Dear Watson!

Marleen had alles gekregen wat ze aan haar baas had gevraagd.

- 100 stuks tupperware
- Chrysler PT-cruiser met tupperware logo
- credit card
- assistent
- mobile
- geavanceerde af luisterapparatuur
- satelliet gelinkte computer om internet, vaste lijn en mobiele telefoons mee af te tappen
- GPS
- 5 zakken drop

Haar baas had het zonder vragen te stellen aan haar gegeven.

Hij vroeg zich alleen af wat ze met 5 zakken drop zou moeten.

‘Dropje?’ vroeg Marleen aan haar assistent.

‘Lekker. Beetje een drop-addict?’ vroeg hij kijkend naar de 5 zakken in het handschoenenkastje.

‘Nee, ik wilde alleen weten hoe ver ik zou kunnen gaan. Voor de volgende opdracht. Tenminste als er een volgende opdracht komt. Ik heb namelijk geen idee of mijn vermoedens juist zijn. Maar soms moet je een gokje wagen. Dat doet mij man ook. De held.’

Ze reden langs de weilanden ergens tussen Zwolle en Groningen. Marleen ergerde zich aan de niet ordentelijk opgestelde schapen en koeien. Ze probeerde wat conversatie te maken met haar bijrijder.

Toen ze realiseerde dat ze echt niet meer een aandachtig luisterend gezicht kon blijven trekken bij zijn zinloze gewauwel stopte ze bij een AC-restaurant om een kopje koffie te drinken en de missie uit te leggen.

‘Zoals je ziet, zijn we diep, diep, diep under-cover. Zelfs mijn man en jouw vriendin weten niet waar we zijn. Over een paar dagen zullen we ze bellen want dan hoop ik de noot gekraakt te hebben.’

Marleen ging verder. ‘De laatste 2 weken heb ik mijzelf in de briefing room opgesloten. Alle verbanden die we daar op de muur hadden aangegeven, *leken* slechts verbanden te zijn. Maar alle connecties stopten na 2 of 3 stappen zodat we alle personen en B.V.’s uiteindelijk niet tot één geheel konden samensmelten. Het enige verband wat er is, moet dus liggen in alle losse elementen zelf. De elementen die we allemaal genegeerd hebben omdat ze nergens verband mee hadden. Maar dat hebben ze wel. Op wereldwijde schaal.’

‘Wereldwijd,’ zei haar assistent. ‘En wij zitten langs de snelweg in een AC-restaurant.’

‘Tja, Nederlands budget hè. Trouwens, ik kan de kinderen niet zo lang missen. Maar we hoeven niet naar het buitenland want onze internationale collega’s doen op dit moment, op verschillende plekken in de wereld, exact hetzelfde als wij.’

‘Koffie drinken langs de snelweg en zich vermommen als Tupperware verkopers?’

‘Zoiets.’

Sophie had het druk. Ze verwachtte Hugo voorlopig niet op kantoor en had in volle ernst al zijn taken waar genomen. God zij dank had de recherche de hele affaire strikt geheim gehouden. Wonderbaarlijk genoeg was er ook nog niets naar de pers uitgelekt.

Het was namelijk niet verder gekomen dan de rechercheur die met Hugo had gesproken. Daarna had hij het overgedragen aan Europol.

Zelfs het personeel wist nergens van omdat Sophie met onmiddellijke ingang het museum gesloten had ‘‘in verband met een grote verbouwing, om de Dova het best tot zijn recht te laten komen.’’

Daarnaast had Sophie de grootst mogelijke moeite om de grote aantallen bezoekers bij tijd en wijle uit te leggen dat het bordje ‘‘gesloten wegens verbouwing’’ toch echt waar was. En ja, het was inderdaad heel dom geweest om het museum zo vlak na de commercial te sluiten.

‘Ik zeg maar zo, dat maakt het verlangen des te groter,’ zei ze tegen vragende bezoekers. Soms dacht ze dat er naar haar borsten en billen gekeken werd alsof men vermoedde dat daar zwartkanten ondergoed onder zat. ‘Ster allures,’ lachte ze hoofdschuddend in zichzelf. Zelfs haar moeder had haar lichaam niet herkend.

Sophie was wel blij verrast met het grote aantal teleurgestelde bezoekers. De commercial was een daverend succes bij het grote publiek. Ze dacht er over om Hugo thuis te bellen maar vreesde een sarcastisch antwoord. ‘Hartstikke leuk. Laat ze allemaal een kunstwerk meebrengen. Dan hebben ze wat om naar te kijken. Of nee, laat ze apenkooien. Ruimte zat. Met een beetje geluk vallen ze door de Dova heen.’

Ze besloot het niet te doen. In plaats daarvan concentreerde ze zich op haar e-mail. 112 ongelezen items, 45 gelezen items. Ze scande vlug door de ongelezen items om te kijken of er iets urgents bij zat en ging vervolgens de oudere gelezen items door.

Bij nummer 33 stopte haar hart. Het was de e-mail van Hugo met het verzoek of ze de verzekering kon annuleren. Ze was het volslagen vergeten.

De hervonden oude liefde was er tussen gekomen. Toen haar hart weer begon te slaan begon ze daverend te schaterlachen. ‘Ongelooflijk domme, vergeetachtige, geweldige trut die je bent. Dit is fantastisch. Dit moet Hugo weten.’

Ze pakte de telefoon en belde de vaste lijn van Hugo. De telefoon ging maar Hugo werd niet wakker.

Warren reed weer terug naar Amsterdam. Hij was misselijk van de gruttensoep die de boer hem toegeschoven had. Er was maar één remedie en dat was een kroketje met cola. Het was een van de weinige gerechten uit de Nederlandse keuken waar hij wel gek op was. ‘Fucking life saver,’ noemde hij het. De stampotten, de vernederlandste Chinese keuken, oliebollen; van hem hoefde het allemaal niet. Maar een kroketje-cola deed wonderen voor de maag.

Hij besloot te stoppen bij een AC-restaurant aan de snelweg en parkeerde zijn bestelauto op een parkeerplaats voor invaliden vlak bij de ingang. Altijd een hekel aan lopen gehad. Hij liep naar binnen en stootte tegen een tafel aan waar 2 suffe verkopers in gesprek waren. Warren besloot onmiddellijk dat hij ze niet mocht en zocht een tafeltje aan de andere kant van het restaurant.

Hij liep naar de balie, pakte een tray en bestelde een kroketje bij de puisterige bediende. Zijn ogen vielen op het bakje appelmoes. Na deze klus zou hij eindelijk naar huis kunnen.

Toen hij zijn kroketje op had, ging hij zich echter zorgen maken over de gage die deze klus op zou brengen en of het zijn cash genoeg zou aanvullen om naar Australië terug te kunnen keren.

Hij besloot de geest te bellen. Er werd direct opgenomen. 'I told you never to call. I contact you, those are the rules. But maybe you're brain is affected by those drugs. I also remember telling you to leave the fucking chair. Pay day is Thursday. Stay home.'

De verbinding werd verbroken. Warren was niet snel onder de indruk maar nu liep het zweet in straaltjes van zijn gezicht af. Pay day. Dat kon twee dingen betekenen. Of hij zat binnen een week down under of hij lag donderdag down under. Even dacht hij erover om een lijntje te doen om zijn zenuwen te kalmeren, maar hij vreesde een telefoontje waar de stem van de geest zou zeggen, 'And leave the goddamn drugs alone.'

De assistent en Marleen liepen terug naar de auto. 'Wat een aso,' zei Marleen toen ze de bestelauto zag staan.

'Hoezo,' vroeg hij.

'Heb jij wel eens een invalide met een bestelauto gezien,' antwoordde Marleen terwijl ze met haar sleutel een streep in de lak trok die langer was dan de bestelauto zelf.

De assistent stapte achterin om de computer te checken. Er brandde een rood lampje.

'Wat betekent een rood lampje?' vroeg hij vanaf de achterbank.

'Olie op. Hoerenbuurt. Defcon 3. Kan van alles zijn,' antwoordde Marleen.

'Nee, ik bedoel, hier op de computer.'

Marleen stormde naar de achterbank en keek naar het lampje. Ze dubbel klikte en riep, 'Hij was *hier!* Ons losse element! In dit restaurant. Hij heeft gebeld.'

Haar vingers trilden van opwinding.

'Nu kijken welk nummer hij gebeld heeft.'

00 61 2 9645 9465

‘Sydney!’ schreeuwde Marleen uit. ‘Snel, leg contact met de centrale database. Eens kijken wat onze collega’s ontdekt hebben.’

Het beeldscherm toonde een lange reeks rapporten. Elk rapport had op een of andere manier een link met Australië.

‘Dat is het. Daar komt het allemaal samen!’

‘Hoezo?’ vroeg haar assistent aan wie dit allemaal voorbij leek te gaan.

‘If it looks like a duck, and walks like a duck, chances are,’ antwoordde Marleen, ‘it’ll go quack. Dit is het centrale punt wat al onze losse elementen met elkaar verbindt. Iets of iemand in Australië. Tijd om het thuisfront in te lichten dat we op weg naar huis zijn.’

Marleen belde naar huis toen Hugo zijn mobile niet opnam. Ze hoorde de telefoon overgaan. Hugo niet.

‘Vraag de telefoon records van dat nummer op. Direct bij Telstra, niet via onze collega’s,’ zei Marleen tegen haar assistent. ‘Dit is mijn vis en alleen ik zal hem binnenhalen.’

Een paar uur later rolde het bestand via de e-mail binnen. Het was vroeg in de avond geworden en de parkeerplaats van het AC-restaurant werd drukker.

De omstanders vroegen zich af wat die twee inzittenden in die auto met beslagen ramen aan het doen waren. Het was spannender dan ze konden vermoeden. Ook al vermoedden ze de meest ranzige taferelen. Dat doen mensen die dineren in AC-restaurants.

‘OK. We gaan dit systematisch aan pakken. We beginnen met de Nederlandse telefoonnummers die vorige week vanaf dit nummer zijn gebeld.’

Ze draaiden het eerst nummer. Amsterdams netnummer. De telefoon ging drie keer over en werd toen beantwoord met een mannenstem.

‘Macvertising – U spreekt met Mac.’

Marleen liet de hoorn bijna uit haar handen vallen. ‘Hé, Mac, met Marleen, neem je tegenwoordig zelf de telefoon op?’

‘Tja, iedereen is naar huis. Normaal ben ik ook niet zo laat meer op kantoor maar ik probeer die ellende van het museum te vergeten. Wat verschrikkelijk voor Hugo, hè?’

Marleen zat verstijfd op haar stoel. ‘Hoe bedoel je, wat verschrikkelijk voor Hugo?’

Mac slikte. ‘Weet je dat dan niet? Ik dacht dat Hugo het je wel verteld zou hebben. Het hele museum is leeggeroofd.’

‘.....’

‘Marleen?’

‘Ik ben sprakeloos, wanneer is dat gebeurd? Ik ben sinds woensdag onder cover en heb Hugo niet meer gesproken. Ik had hem vanmiddag nog gebeld maar kreeg hem niet te pakken.’

‘Dan zou ik maar onmiddellijk naar huis gaan, hij is er echt verschrikkelijk aan toe. Maar waarom belde je eigenlijk.’

‘Routine vraagje. Doe je zaken met Australië?’

‘Ja, ik sponsor de lokale telefoonmaatschappij. Die knuppel van een Joris heeft me op kosten gejaagd door eindeloos met zijn oudoom in Sydney te bellen. Gelukkig laat hij zich tegenwoordig bellen. Dan kost het alleen maar arbeidstijd maar dat was toch al weggegooid geld bij hem.’

‘Aha,’ grijnsde Marleen, ‘Joris. Die naam heb ik wel eens gehoord. Wat was zijn achternaam ook al weer?’

‘Mekooi.’

‘Bingo !’ riep Marleen.

‘Pay day, pay day, pay day,’ mompelde Warren terwijl hij liep te ijsberen door zijn appartement. Elke keer als de telefoon ging of als er een auto in de straat stopte, brak het zweet hem uit. Hij zag eruit alsof hij een geest had gezien. Hij durfde het huis niet uit en als hij toch al zijn moed verzameld had en boodschappen was gaan doen, durfde hij zijn huis niet meer in. In zijn gedachten zag hij de achterkant van de leren kuipstoel als hij de woonkamer binnen zou lopen. Slechts een omhoog kringelende rookpluim gaf aan dat er iemand met een enorme honkbalknuppel in die stoel op hem zat te wachten. Hij was op van de zenuwen en net toen hij zich aan de coke wilde vergrijpen ging de deurbel. Hij bleef verstijfd staan. Open doen? Wegrennen? Onder het bed duiken? De nieuwsgierigheid won het. Of was het de behoefte om een eind te maken aan de zenuwslopende toestand. Hij deed open en keek in het gezicht van een vriendelijke man die een identiteitsbewijs van Europol liet zien.

‘Meneer Warren McCoo?’

Warren knikte gelaten.

‘Zou u zo vriendelijk willen zijn om met ons mee te komen?’

Op het zelfde moment werd er elders in Amsterdam aangebeld.
‘Meneer Joris Mekooi?’

Joris en Warren zaten samen in de verhoorkamer. Warren zat nonchalant onderuit gezakt. Joris zat rechtop aan de andere kant van de kamer zenuwachtig op zijn stoel te wippen. De tronie van Warren maakte hem bijzonder nerveus.

Een uur later zou hij zich nog ongemakkelijker voelen, als zou blijken dat hij verre familie van deze ontaarde crimineel was. Een uur daarna stortte zijn wereld in toen zijn aandeel in de museumroof onomstotelijk vast kwam te staan. Hij was degene die het alarm onklaar had gemaakt. Warren hoefde daarna alleen maar in te laden.

11. EN WAAROM OOK NIET ?

Er is al genoeg ellende op de wereld.

Marleen deed de voordeur open en liep naar binnen.

‘Hugo. Ik ben thuis.’

Geen antwoord.

Ze liep door naar de slaapkamer en zag daar een asgrauwe Hugo op bed liggen. Toen ze de slaapkamer binnenliep keek Hugo op. Tranen stroomden direct over zijn wangen. Hij hield haar vast in een innige omhelzing en wilde van alles zeggen maar zijn lichaam kon niks anders dan schokkend snikken.

‘Schatje, schatje toch,’ zei Marleen, ‘alles komt goed.’

Hugo lachte door zijn tranen heen.

‘Waar was je?’

Marleen begon te vertellen. Van haar under cover job. Dat ze geen contact met hem kon hebben. Van haar case.

‘... dus er zat geen verband. Het enige verband was, dat er geen verband was. Maar alles wees daarna naar Australië. Nu blijkt dat het complete internationale netwerk werd aangestuurd door één en dezelfde man. Een bioloog, McCoy genaamd. Hij was een afstammeling van een bijzonder wrede clan uit Wales. Door de veelvuldige incestueuze voortplanting van deze clan-leden had zich een onuitroeibaar gen ontwikkeld wat elk lid bijzonder vatbaar maakte voor criminele activiteiten. De bioloog bouwde een internationaal netwerk op van mensen die uiteindelijk van deze clan-leden afstamden maar niet van elkaars bestaan op de hoogte waren. Het was de sleutel tot zijn succes. Tot nu. Ben je trots op me?’

Hugo had ademloos zitten luisteren en was al zijn ellende vergeten. Marleen was terug. De rest maakte niet uit. Wonderbaarlijk hoe sommige dingen opeens in perspectief komen.

‘Je ziet er uitgehongerd uit’ zei Marleen, ‘En aangezien jij niet in staat bent om te koken, zit er niks anders op dan naar Lisboa te gaan. De kinderen komen morgenavond pas terug dus we hebben alle tijd van de wereld.’

Hugo deed zich te goed aan sardientjes, zijn favoriete gerecht. Als er ooit iets lekkerders dan sardientjes uitgevonden zou worden, zou hij het er toch gewoon naast bestellen. Toen ze aan de koffie met cognac toe waren en Hugo al zijn verhalen had verteld, ging de deur van het restaurant open. Sophie en Mac schoven plotseling aan.

Hugo’s ogen sprongen uit hun kassen van verrassing.

De ogen van de andere drie fonkelden.

‘Ga je zo mee nog een wandelingetje maken?’ vroeg Mac. ‘Goed voor de spijsvertering.’

Hugo’s brein was volledig murw gebeukt door alle gebeurtenissen van de laatste uren en hij kon alleen maar stompzinnig knikken.

Beide stelletjes liepen gearmd over de grachten in deze spontane double date. De route liep langs het museum en Hugo zag het bordje ‘gesloten wegens verbouwing’ hangen.

Sophie keek hem aan en zei, ‘Ja, ik moest wat. Niemand weet er overigens van sinds het in de handen van Europol is gegeven. Wist je trouwens dat het de afgelopen dagen storm liep. De commercial werkt als een dolle.’

Hugo glimlachte flauw en zei, 'Als ze allemaal iets mee brengen valt er ook nog wat te zien. Laten we even naar binnen gaan. Ik wil nog een laatste blik werpen op de Dova voordat ik ontslagen word.'

Hij opende de deur en liep naar binnen. 'Doet het alarm het weer?'

Op routine zette hij het alarm in het donker af. Toen deed hij het licht aan. Het was alsof hij alles gedroomd had de afgelopen dagen.

'Hoe,' stamelde hij. 'Wat.' Hij greep Marleen vast om steun te zoeken.

'Je zult je verbazen wat sommige keuterboertjes in Garrelsweer voor oude troep bewaren,' zei ze.

'Oh ja,' zei Sophie. 'Die vriend van mijn vader had toch gelijk over de Minister van OCenW. Ik heb even met hem gebabbeld en toen voelde hij de plotselinge opwelling om je een brief te schrijven. Ik heb hem bij me.'

Hugo opende de envelop en las hardop. '.....wil ik U feliciteren met de aankoop van de Dova en de bijzonder vernieuwende commercial. een voorbeeld voor museumland.'

Hugo's gen knorde tevreden.

Copyright © 2005 Jeroen Bulk

Niets uit deze uitgave mag worden gelezen, verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

Omslag: Macvertising
Zetwerk: GB
Bindwerk: GB
Druk: GB

ISBN 00 00000 00 0

Van Jeroen Bulk verschenen:

Hugo is directeur van het museum voor Italiaanse kunsten in Amsterdam. Een zekerheidszoeker. Iemand die zijn leven leeft tussen de bandbreedtes van zijn eigen zekerheid. Iemand die ruimte laat voor een toetje.
Zijn goede vriend Mac, eigenaar van een reclamebureau, is dat niet. Mac is een gatenvuller.
In een hopeloze poging om hem te leren begrijpen, leert Hugo zichzelf kennen.

ISBN 00 00000 00 0